

Mən fəxr edirəm ki, Bakı Dövlət Universitetinin məzunuyam...

Ümummilli Lider HEYDƏR ƏLİYEV

Qəzet 1929-cu ildən nəşr olunur. Təsisçi: Bakı Dövlət Universiteti

BAKI UNIVERSİTETİ

MİLLİ TƏRƏQQİ ELM VƏ TƏHSİL OCAĞINDAN BAŞLAYIR

"Heydər Əliyev gənclər siyasətinin banisidir" mövzusunda dəyirmi masa keçirilib

→ Səh.4

Görkəmli türkoloq akademik Tofiq Hacıyevin 85 illik yubileyi qeyd olunub

→ Səh.5

BDU Daşkənd Dövlət Hüquq Universiteti ilə əməkdaşlıq edəcək

→ Səh.9

Ekran efirdə ədəbi dilin bəzi problemləri

→ Səh.10

18 May - Beynəlxalq Muzeylər Günüdür

→ Səh.12

"Ədibin Evi" Ədəbiyyata Dəstək Fondu kimi fəaliyyət göstərəcək

→ Səh.12

"Gələcəyin alimləri" mövzusunda tələbələrin Respublika elmi konfransı keçirilib

→ Səh.15

Heydər Əliyev və Bakı Dövlət Universiteti

→ Səh.3

BDU-da beynəlxalq elmi konfrans keçirilib

→ Səh.4

6 may - Akademik Rəfiqə xanım Əliyevanın anım günüdür

→ Səh.5

ADA Universitetinin "Bir müəllimin manifesti" təşəbbüsü

→ Səh.7

BDU-da vaksinasia prosesinin ikinci mərhələsi həyata keçirilib

→ Səh.13

Elmin və təhsilin hamisi

Dünya siyasət tarixinin fenomenal şəxsiyyətlərindən biri, müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, xalqımızın xilaskarı Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin anadan olmasının 98-ci ildönümüdür

Əziz və unudulmaz xatirəsi hər zaman bizimlə olan Ümummilli liderimizin heç vaxt bitməyəcək, əsrlərlə yaşayacaq mənəvi ömrünün 98-ci zirvəsindən ötən illərə baxdıqca, bir daha şahid oluruq ki, XX əsrin 70-ci illərindən başlayaraq xalqımızın və dövlətimizin əldə etdiyi bütün uğurların təməlinə məhz Heydər Əliyev siyasəti, bu fenomenal şəxsiyyətin işıqlı əməlləri, parlaq siması dayanır. Bu şərəfli ömür yolunun hər bir səhifəsi onun bütünlüklə xalqımızın tərəqqisinə, Azərbaycan dövlətinin inkişafına və dünyada layiqincə tanınmasına həsr olunub.

Həyatının məqsədi, başlıca amalı doğma xalqının xoşbəxtliyi olan Ulu öndər Heydər Əliyev millətimizin taleyinə

həllədiçi təsir göstərən, bu taleyi yönləndirən, istiqamətləndirən dahi şəxsiyyətdir. Dünya tarixində xalqların, dövlətlərin taleyinə həllədiçi təsir göstərən şəxsiyyətlər çox azdır. Həmin şəxsiyyətləri siyasi ədəbiyyatda lider adlandırırırlar. Amma dahi Heydər Əliyevin fəth etdiyi zirvə liderlik zirvəsindən də ucadır. Ona görə də xalqımız haqlı olaraq bu böyük şəxsiyyəti ümummilli lider adlandırır.

Ümummilli liderlərə isə dünya siyasətində nadir hallarda rast gəlmək olur: Mustafa Kamal Atatürk, Corc Vaşinqton, Mahatma Qandi kimi... Dünya siyasətinin fenomeni Heydər Əliyev kimi... Bu mənada Ulu öndər Heydər Əliyev yalnız Azərbaycan xalqının və dövlətinin taleyüklü problemlərini həll edən tarixi şəxsiyyət

deyil, eyni zamanda tarixi yarıdan şəxsiyyətdir.

XX əsrin əvvəllərində dövlət müstəqilliyini itirmiş, ümid-sizlik girdabında boğulan Azərbaycan xalqının suverenlik arzuları əsrin 70-ci illərində yenidən cücməyə başladı. 14 iyul 1969-cu ildə tale Azərbaycan xalqının üzünə yenidən güldü. Ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etməyə başladığı həmin tarix yalnız sovet Azərbaycanının həyatında yeni mərhələnin başlanğıcı deyil, eyni zamanda müstəqil Azərbaycanın quruculuğuna gedən yolun başlanğıcı, xalqımızın illərlə qəlbində közərtiyi, sönməyə qoymadığı müstəqillik alovunun ilk işartısı oldu.

Ardı səh. 2

BDU tələbələri Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib

(Əvvəli səh. 1)

Sovet imperiyasının təqib və təzyiqlərinə baxmayaraq ötən əsrin 70-80-ci illərində Ulu öndər Heydər Əliyev xalqımızın milli şüurunun dirçəlməsi, tarixi yaddaşımızın bərpası, ana dilimizin üstünlüyünün təmin olunması, soy-kökümüza qayıdışla bağlı misilsiz işlər gördü, müstəqilliyimizə gedən çətin yolun ilk cığır-larını ustahqla açdı. Məhz həmin illərdə bu dahi şəxsiyyətin söyləri nəticəsində Azərbaycan sovetlər birliyinin ucqar, geridə qalmış kənd təsərrüfatı respublikasından sənayenin inkişaf etdiyi respublikaya çevrildi, qısa müddətdə iqtisadi artım tempinə görə orta ittifaq səviyyəsini ötürüb keçdi. 1969–1982-ci illərdə respublikada milli gəlir 2,6 dəfə, sənaye məhsulunun həcmi 2,7 dəfə, kənd təsərrüfatı 2,3 dəfə artdı, 250-dək yeni iri sənaye müəssisəsi yaradıldı, ölkənin sənaye potensialı əvvəlki 50 ildəki göstəriciləri 2 dəfə üstələdi.

Elmin, təhsilin inkişafına xüsusi diqqət yetirən, gələcəkdə müstəqil Azərbaycana bacarıqlı, peşəkar kadrların lazım olacağını prioritet hesab edən Heydər Əliyevin misilsiz xidmətləri sayəsində respublikada yüzlərlə yeni məktəb istifadəyə verildi, ali təhsil müəssisələrinin sayı və onların qəbul planları artırıldı, tələbə qəbulunda şəffaflıq, ədalətlik təmin olundu. Ulu öndərin şəxsi nüfuzu və əlaqələri hesabına yüzlərlə azərbaycanlı gənc zəruri ixtisaslara yiyələnmiş üçün keçmiş SSRİ-nin qabaqcıl elm və təhsil mərkəzlərinə göndərildi.

Azərbaycanlı gənclərin hərbi peşəyə yiyələnmiş, eyni zamanda gələcəkdə müstəqil Azərbaycan Ordusunu milli ruhlu, vətənpərvər zabit korpusu ilə təmin etmək məqsədilə Cəmişid Naxçıvanski adına Hərbi Məktəb yaradıldı. Çar Rusiyası zamanında azərbaycanlıların hərbi xidmətə aparılmadığını, sovet dövründə isə əsasən tikinti taborlarında xidmətə cəlb olunduğunu göz önünə gətirəndə Azərbaycanda Cəmişid Naxçıvanski adına Hərbi Məktəbin hansı çətinliklərdən keçərək yaradıldığını, həmçinin bu müdrik qərarın tarixi əhəmiyyətini daha aydın təsvir etmək olur.

Eyni zamanda, bu müdrik, dahiyənə və cəsarətli qərarı qəbul edən, onu inadla gerçəkləşdirən Ulu öndər Heydər Əliyevin fəhminə, dünyagörüşünə, uzaqgörənliyinə heyran olmamaq mümkün olmur. Məhz həmin hərbi məktəbdə yetişmiş, formalas-mış zabitlər müstəqil Azərbaycan Ordusunun qurucuları oldular, Birinci Qarabağ müharibəsində və möhtəşəm qələbə ilə başa çatan Vətən müharibəsində öz peşəkarlıqlarını, vətənpərvərliklərini nümayiş etdirdilər, şəhidlik, qazilik zirvəsinə ucaldılar.

Milli ruhun dirçəlməsində mədəniyyətin, ədəbiyyatın oynadığı müstəsna, aparıcı rol yüksək dəyərləndirən ulu öndər Heydər

Əliyev ötən əsrin 70–80-ci illərində Azərbaycanın mütəfəkkir tarixi şəxsiyyətlərinin, o cümlədən Nizami, Füzuli, Nəsimi, Səməd Vurğun, Hüseyn Cavid kimi görkəmli adamların yubileylərinin ölkə və ittifaq miqyasında keçirilməsinə nail oldu, nüfuzlu elm, ədəbiyyat, mədəniyyət, incəsənət xadimlərinə abidələr ucaldı, onların xatirəsini əbədiləşdirdi. Bütün bu əməli addımlarla Ulu öndərimiz xalqımızın zəngin mədəniyyətini, ədəbiyyatını, adət-ənənələrimizi təbliğ edir, xüsusilə gənc nəsələri aşılayır.

Əminliklə söyləmək olar ki, sovet dövründə Ulu öndərin bütün fəaliyyəti müstəqil Azərbaycanın qurulmasına hesablanmışdı və bu əməli addımlar müstəqilliyimizin bünövrəsinə atılan ilk sütunlar idi. Bu gün müstəqil və qüdrətli, ərəzi bütövlüyünü bərpa etmiş Azərbaycan məhz həmin sütunların üzərində qərar tutub.

1982-ci ildə SSRİ Nazirlər Soveti Sədrinin Birinci müavini vəzifəsinə təyin olunan Heydər Əliyev Sovet İttifaqında siyasi hakimiyyətin zirvəsinə yüksəlməklə əlində olan bütün imkanlardan yararlanaraq doğma xalqının tərəqqisinə çalışmış, Azərbaycanın iqtisadi, sosial, mədəni inkişafı üçün misilsiz işlər görmüşdür. Hər zaman prinsipiallığı, dürüstlüyü və səmimiyyəti ilə seçilən ulu öndər Heydər Əliyev 1987-ci ildə Sovet İttifaqı rəhbərliyinin və şəxsən M.Qorbaçovun yanlış siyasətinə etiraz olaraq tutduğu bütün vəzifələrdən istefa versə də ruhdan düşmədi. Dünya şöhrətli siyasət və dövlət xadimi bir an belə işgüzar fəaliyyətdən kənar qalmadı, əksinə doğma xalqının tükənməz sevgisi və ali ehtiramı onu daha inamla, əzmlə çalışmağa sövq etdi.

Hər zaman qəlbi doğma xalqı ilə döyünən Ulu öndərin qanlı 20 Yanvar faciəsinin törədildiyi günlərdə imperiyanın paytaxtında açıq bəyanatla çıxış edərək faciənin səbəbkarlarını göstərməsinə və doğma xalqının yanında olduğunu yüksək səslə ifadə etməsi Heydər Əliyev personasını əvəzolunmaz, cəsarətli, ideyalarından, prinsiplərindən bircə addım belə geri çəkilməyən lider kimi bir daha təsdiqlədi.

Böyük siyasət qrossmeystri-nin Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri seçilməsi Heydər Əliyevin, eləcə də xalqımızın taleyində yeni mərhələ sayıla bilər. Məhz bu dövrdə böyük rəhbərin məqsədyönlü və ardıcıl siyasəti nəticəsində qarşı Türkiyə Cümhuriyyəti və İran İslam Respublikası ilə sıx əlaqələr quruldu, blokada şəraitində yaşayan Naxçıvan əhalisi çətin və-

Elmin və təhsilin hamisi

Məhz 15 iyun tarixi Azərbaycanı bir dövlət kimi yox olmaq təhlükəsindən bircə dəqiqə xilas etdi. Bu mənada qədirbilən xalqımız haqlı olaraq həmin tarixi Milli Qurtuluş Günü adlandırır

ziyyətdən çıxarıldı. Eyni zamanda, həmin dövrdə Ulu öndərin Naxçıvana rəhbərlik etməsi bu tarixi Azərbaycan torpağını erməni işğalına məruz qalmaqdan xilas etdi.

Həqiqi xalq lideri Naxçıvana rəhbərlik etdiyi dövrdə— ölkəmiz hələ müstəqilliyini əldə etməmişdən öncə böyük cəsarət nümayiş etdirərək üçrəngli bayrağımızı muxtar respublikanın dövlət bayrağı kimi təsdiq etdi. Bu, olduqca qətiyyətli və uzaqgörən bir addım idi. Bu addım eyni zamanda müstəqilliyimizə gedən yolda dönüş nöqtəsi idi.

1992-ci ildə Naxçıvanda sonradan nəinki ölkəmizin, bütünlüklə, regionun ən böyük və monolit siyasi partiyasına çevriləcək Yeni Azərbaycan Partiyasını yaratmaqla ümummilli lider Heydər Əliyev həm Azərbaycanın xilasının konturlarını müəyyənləşdirdi, həmçinin ölkəmizin 90-cı illərin hərc-mərclik, özbaşnalıq axınındakı səbətsiz, dağınıq siyasi həyatına yeni siyasi sistem, yeni düzən gətirdi.

1993-cü ildə ölkəmizdə yaranan siyasi gərginlik, özbaşnalıq özünün pik həddinə çatdı. Siyasi çəkişmələrin fonunda əhalinin güzəranı günbəgün ağırlaşır, tarixi torpaqlarımız bir-birinin ardınca mənfur qonşumuz tərəfindən işğala məruz qalırdı. Bu ağır vəziyyətdən isə Azərbaycanı yalnız və yalnız böyük siyasət xadimi Heydər Əliyev xilas edə bilərdi. 1993-cü ildə xalqın çağırışına səs verən Heydər Əliyevin yenicən siyasi hakimiyyətə qayıdığı

15 iyun günü Azərbaycanın müasir tarixinin dönüş nöqtəsi oldu. Hadisələrin sonrakı inkişafının təhlili sübut edir ki, əgər ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycana daha əvvəldən rəhbərlik etsəydi, ermənilər və onların havadarları öz çirkin niyyətlərini həyata keçirməyə nail olmayacaqdılar, torpaqlarımız işğal altına düşməyəcəkdik. Tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi düşən 1993-cü ilin 15 iyununda Ulu öndərimiz Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə gəldikdən sonra ölkəmizdə iqtisadiyyatın və sənayenin bütün sahələri sürətlə inkişaf etdi, əhalinin rifah halı yaxşılaşdı, ölkəmiz diplomatik cəbhədə böyük uğurlar qazandı, dünya ölkələri Azərbaycanla hesablaşmalı oldular.

Eyni zamanda Ulu öndərimizin rəhbərliyi ilə peşəkar ordunun formalaşdırılması, silahlı birləşmələrin vahid komandanlıq altında səfərbər olunması, Füzuli–Horadiz istiqamətində uğurlu döyüş əməliyyatlarının aparılması düşməni atəşkəs sazişini imzalamağa məcbur etdi. Atəşkəs dövründə peşəkar ordu quruculuğu, diplomatik cəbhədə qazanılmış uğurlar və ölkəmizin iqtisadi cəhətdən inkişafı Azərbaycanın mövqelərini günbəgün möh-

kəmləndirdi. İmzalanmış neft müqavilələri və digər iqtisadi layihələrlə dövlətimizin rifah halını yüksəltdi, insanlarımızı ümid-sizlik girdabından xilas etdi.

Bütün bu xronologiya bir daha sübut edir ki, əgər Ulu öndər münafiqənin başladığı ilk dövrdə ölkəmizə rəhbərlik etsəydi, bu müsibətlərin heç biri xalqımızın başına gəlməyəcəkdik. Bu nəhayət-siz, miqyası heç bir ölçüyə sığmayan uğurlarımıza konseptual yanaşma, 30 ildə ölkəmizdə baş vermiş hadisələrin politoloji təhlili onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycanın bugünkü bütün nailiyyətlərinin, eyni zamanda 44 günlük Vətən müharibəsindəki şanlı qələbəmizin təməlinə əsas 1993-cü ildə Prezident Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş sarsılmaz xalq-iqtidar birliyi dayanır.

Müstəqil Azərbaycanın qurucusu Heydər Əliyevin 1993–2003-cü illəri əhatə edən hakimiyyəti dövründə Azərbaycan keçid dövrünün çətinliklərini uğurla arxada qoyub, dirçəliş mərhələsinə daxil oldu. 1996–2003-cü illərdə makroiqtisadi göstəricilər 2–3 dəfə artdı, ölkədə 3 min yeni sənaye müəssisəsi yaradıldı. Bu dövrdə iqtisadiyyatına 20 milyard dollar investisiya qoyulan Azərbaycanda ümumi daxili məhsul 22,3 dəfə artdı. Bütün sahələrdə islahatlar geniş vüsət aldı və respublikamızın beynəlxalq nüfuzu durmadan yüksəlməyə başladı.

Ölkə həyatının bütün sahələrini öz qayğısı ilə əhatə edən Prezident Heydər Əliyev dünya şöhrətli məzunu olduğu, qürurla “Mən fəxr edirəm ki, Bakı Dövlət Universitetinin məzunuyam” – kəlamı ilə adını, şöhrətini zirvələrə ucaltdığı, eyni zamanda, Azərbaycan xalqının, Azərbaycan Respublikasının milli sərvəti, milli iftixarı adlandırdığı Bakı Dövlət Universitetinə də hər zaman qayğı ilə yanaşmışdır. Ulu rəhbər istər sovet dövründə, istərsə də müstəqillik illərində universitetin kadr potensialının, madditexniki bazasının güclənməsinə əvəzsiz töhfələr vermişdir. Ümummilli liderin təhsil illəri və sonralar bu təhsil ocağı ilə sıx əlaqələri BDU-nun şanlı tarixinin bütöv bir mərhələsini təşkil edir. Bu tarixi mərhələnin hər bir anı universitetimizin qədirbilən kollektivi və milli ruhlu tələbələrini üçün doğmadır, əzizdir, müqəddəsdür.

Bu gün fəxrli söyləyirik ki, BDU-nun ən böyük, dünya şöhrətli məzunu Ulu öndərimiz Heydər Əliyevdir. Ulu öndərin ötən əsrin 70-ci illərindən müntəzəm qayğısı ilə əhatə olunan doğma universitetimiz son 18 ildə isə möhtərəm Prezident İlham Əliyevin diqqət mərkəzində olmuşdur. Möhtərəm dövlət başçısının sə-rəncamı ilə Bakı Dövlət Universi-

tetinin 100 illik yubileyinin 2019-cu ildə təntənəli şəkildə qeyd edilməsi, alimlərimizin əməyinə yüksək qiymətin verilməsi, onların ali dövlət mükafatları ilə təltif edilməsi universitetin 100 illik tarixinin səhifələrinə qızıl hərfələrlə yazılmışdır. Universitet kollektivi həmişə olduğu kimi bu gün də Ulu öndərin siyasətini, cənab Prezidentimizin müəyyənləşdirdiyi prioritetləri rəhbər tutaraq öz fəaliyyətini davam etdirir və ölkəmizin tərəqqisi naminə əzmlə çalışır.

Qüdrətli liderin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi illərdə bugünkü güclü, qüdrətli Azərbaycanın prioritetlərini də müəyyənləşdirdi, dövlətçiliyimizin hərtərəfli inkişaf konsepsiyasını hazırladı. Dahi şəxsiyyətin Azərbaycan xalqına ən böyük töhfəsi isə həmin prioritetləri, inkişaf konsepsiyasını özündən sonra həyata keçirəcək siyasi varisini yetişdirməsidir. 2003-cü ildə sevimli xalqına etdiyi tarixi müracətində Ulu öndər əminliklə deyirdi: *“İnanıram ki, mənim axıra çatdırma bilmədiyim taleyüklü məsələləri, planları, işləri Sizin köməyiniz və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa çatdırma biləcək. Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidlər bəsləyirəm”.*

Bu dahiyənə fikirlər keçdiyimiz zaman ərzində ölkə həyatının bütün sahələrində özünü ifadə elədi, ümummilli liderin bütün arzuları, planları liderlik xüsusiyyətlərini özündə ehtiva edən Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında uğurla həyata keçirildi.

Bu gün əminlik ki, anadan olmasının 98-ci ildönümündə ulu öndərin ruhu ötən illərdəkindən daha şad, daha məsuddur. Çünki müstəqil Azərbaycan dövlətinin banisinin axıra çatdırmaq istədiyi ən taleyüklü məsələ Qarabağ münaqişəsinin həlli, işğal altındakı torpaqlarımızın azad edilməsi idi. Müqəddəs ata vəsiyyətini şə-rəflə yerinə yetirən möhtərəm Prezidentimiz, yenilməz sərkərdəmiz İlham Əliyev müzəffər ordusu, məğrur xalqı ilə birlikdə 44 günlük Vətən müharibəsində qazandığımız parlaq qələbə ilə xalqımızın başını dünya durduqca uca, ölməz rəhbərin müqəddəs ruhunu əbədi olaraq şad etdi.

Bitməyən mənəvi ömrünüzün 98-ci zirvəsində cənnətdəki ruhunuz şaddır, Ulu öndərimiz! Yadıgarınız, siyasi varisiniz, ləyaqətli davamçınız Prezident İlham Əliyev vaxtilə Sizin dövlət bayrağı kimi təsdiqlədiyiniz üçrəngli bayrağımızı əbədi olaraq Cəbrayıl, Füzulidə, Zəngilanda, Qubadlıda, Ağdamda, Laçında, Kəlbəcərdə, Şuşada, cənnət Qarabağımızda ucaldı. Əminlik ki, Sizin müqəddəs ruhunuz bu uca Zəfərin zirvəsindən qalib günlərimizə şahidlik edir, müdrik Prezidentimiz İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın möhtəşəm uğurlarına sevinir.

Elçin BABAYEV,
Bakı Dövlət Universitetinin rektoru

“Xalq qəzeti”
9 may 2021-ci il

Bakı Dövlət Universiteti ölkəmizin böyük alimlər, ictimai xadimlər, yaradıcı ziyalılar yetişdirmiş ən qocaman ali təhsil ocağıdır. BDU-nun ən böyük məzunu xalqına, onun mədəniyyətinə və mənauiyyətinə son dərəcə bağlı olan, müstəqil Azərbaycanın xilaskarı, memarı və qurucusu, Ümummilli Lider Heydər Əliyevdir.

Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki BDU) Tarix fakültəsinin məzunu olan Heydər Əliyev həyatının bütün dövrlərində Universitetlə bağlı olmuş, hər zaman bu tədris müəssisəsinə qayğı ilə yanaşmışdır. Bu, onun bitirdiyi Universitetə bağlılığı, ziyalılara olan sevgisi və doğmaliğından irəli gəlirdi. Heydər Əliyev BDU ilə bağlı hər hansı qərarın qəbul olunmasından, onun yubileylərinin keçirilməsindən tutmuş, burada çalışanların təltif edilməsi, mükafatlandırılmasına qədər hər bir məsələyə xüsusi həssaslıq göstərmiş, respublikanın bu ilk elm və təhsil məbədidən diqqətini əsirgəməmişdir. Universitetin 50, 60, 75 və 80 illik yubileyləri Ümummilli Lider Heydər Əliyevin iştirakı və rəhbərliyi ilə keçirilmişdir. O, BDU-nun həm Azərbaycan xalqının, həm də Universitetin şöhrətini yüksəklərə qaldıran, xalqına, millətinə əvəzsiz xidmətlər göstərən ən məşhur məzunudur.

Heydər Əliyevin 1969-cu ildə Azərbaycan KP MK-nın birinci katibi seçilməsi ilə Azərbaycanın tarixində dövlət müstəqilliyinə doğru böyük dönüş və milli oyanış dövrü başladı. Respublikada Heydər Əliyevin müdrik siyasəti nəticəsində 14 il ərzində yaranmış güclü sosial, iqtisadi və intellektual potensial Azərbaycanın müstəqilliyinin bərpası üçün zəmin olmuşdur. 1970-1980-ci illərdə digər sahələrlə yanaşı elm, təhsil, maarif, ictimai-mədəni sahələrdə keyfiyyət dəyişiklikləri baş verdi. Respublikanın tərəqqisinin kifayət qədər savadlı, milli kadrlar hazırlandığı halda mümkün olduğunu qeyd edən Heydər Əliyev Azərbaycanda ali təhsilin inkişafına xüsusi diqqət yetirir, onun şəkəsinə genişləndirir, tələbələrə sayını artırır, müəllimlərə qayğı göstərirdi. Nəticədə ali məktəblərin maddi-texniki bazası möhkəmləndirildi, cihazlar, müxtəlif ləvazimatlar alınıb gətirildi, yataqxanalar tikildi. Bütün bunlar Azərbaycanda təhsilin səviyyəsinin yüksəlməsinə təkan verdi.

Bu illərdə Universitetdə yeni inkişaf və tərəqqiyə nail olunması, fəaliyyətinin hərtərəfli genişlənməsi və təkmilləşməsi üçün geniş imkanlar meydana çıxdı. Bu, ilk növbədə respublika rəhbərliyinin SSRİ tərkibində maksimum müstəqilliyə yönəlmiş söyləri və apardığı siyasəti nəticəsində mümkün olmuşdu. Məhz həmin illərdə Universitetin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, tədris işinin

HEYDƏR ƏLİYEV VƏ BAKI DÖVLƏT UNIVERSİTETİ

yaxşılaşdırılması, elmin inkişafı, beynəlxalq əlaqələrin genişləndirilməsi üçün əlverişli şərait yaradılmış, informatika-hesablaşma mərkəzi açılmış, yeni tədris binaları, laboratoriya və kafedrlar, kitabxana, yataqxana və s. istifadəyə verilmişdi.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycanın çağdaş inkişafının məhz bu təhsil ocağının nailiyyətləri əsasında mümkünlüyünü qeyd edirdi. Azərbaycanın tarixini, mədəniyyətini, elm və iqtisadiyyatını, bütövlükdə müasir Azərbaycan cəmiyyətini bu elm məbədidən ayrı təsəvvür etmirdi. Azərbaycanın gələcəyini Universitetdə görür, yeni nəslin yetişdirilməsinə hər cür şəraitin yaradılması üçün əlindən gələni edir, inanırdı ki, vətənimizin inkişafı bu təhsil ocağının köməyi ilə baş verə bilər. Ulu Öndər bu məsələyə dövlət siyasətinin prioritet istiqaməti kimi yanaşırdı. Buna görə də Universitet daim təhsilə göstərilən qayğının mərkəzində dayanırdı. Ümummilli lider Heydər Əliyev elm, təhsil, mədəniyyət məbədi olan Universitetə xüsusi qayğı ilə yanaşırdı. Həyata keçirilən tədbirlər Azərbaycanda ali təhsil müəssisələrinin bayraqdarı olan Azərbaycan Dövlət Universitetinin fəaliyyətinə də müsbət təsir göstərdi, Universitetin həyatında intibah dövrü başladı.

Məhz bu qayğının nəticəsi idi ki, 1969-cu il noyabrın 1-də Universitetin 50 illik yubileyi dövlət səviyyəsində təntənəli şəkildə qeyd edildi. Heydər Əliyevin F.E.Dzerjinski adına klubunda (indiki Şəhriyar adına klub) keçirilən yubiley tədbirində iştirakı və ana dilində nitq söyləməsi təkcə Universitet kollektivi deyil, bütün Azərbaycan cəmiyyəti üçün milli ruhun oyanması istiqamətində bir dönüş anı oldu. Bu nitq totalitar sovet rejiminin o dönəmə qədərki repressiyaları və təqiblərindən əziyyət çəkən Universitet kollektivinin ürəyində ümid çırağı yandırdı. Universitetin həyatında yeni bir keyfiyyət mərhələsinin başlanğıcını qoydu.

Universitetin Azərbaycan xalqının həyatında, Azərbaycan elminin inkişafında, iqtisadiyyatımızın yüksəlişində möhtəşəm və səmərəli rolunu vurğulayan Heydər Əliyev çıxışında demişdir: "Bözləri şəkk götürüb deyirdilər ki, bu iş baş tutmayacaqdır, yax-

sısı budur, gəncləri xarici ölkələrin tanınmış universitet mərkəzlərində təhsil almağa göndərək. Bu gün biz həmin inamsızlara deyə bilərik ki, dörd qitənin elçiləri təhsil almaq üçün Azərbaycana gəlirlər. Azərbaycanın ali məktəblərində dünyanın 27 xarici ölkəsinin gəncləri təhsil alırlar. Azərbaycan Universitetinin tarixi xidməti bir də bundadır ki, o, Azərbaycanın xalq təsərrüfatı, elm və mədəniyyəti üçün yüksəkixtisaslı mütəxəssislərin böyük bir dəstəsini hazırlamışdır". Bakıda Universitetin Azərbaycan xalqının həyatının ağır günlərində yarandığını vurğulayan Heydər Əliyev o dövrdə mövcud olan vəziyyətin belə universitet yaradılması uğrunda hərəkatın qarşısını ala bilmədiyini çox cəsarətlə vurğulayırdı. Belə bir təlatüm içərisində Universitetin yaranmasını qabaqcıl qüvvələrin qələbəsi kimi qiymətləndirən görkəmli siyasi xadim bu mühüm hadisənin doğma xalqı maarifləndirmək, dünya mədəniyyəti və elm xəzinəsinin qapılarını onun üzünə açmaq uğrunda Azərbaycanın ən yaxşı oğullarının bir çox illər ərzində apardıqları mübarizənin yekunu olduğunu göstərirdi. Sovet hakimiyyətinin qurulmasına baxmayaraq, xalqın təkidi ilə Azərbaycan Universitetinin xalq ali məktəbinə çevrildiyini, bu məktəbin qapılarının fəhlə və kəndlilərin üzünə açıldığını və ağır iqtisadi dağınıq şəraitində Universitetin ehtiyaclarına diqqət və qayğı göstərildiyini vurğulayaraq, Azərbaycan İnkilab Komitəsinin 1920-ci ildə qəbul etdiyi ilk dekreti nəzərə çatdırır, Bakı Universitetinin professorları və müəllimlərinin əvəzədməz işçilər sırasına daxil edildiyini göstərirdi.

Heydər Əliyev çıxışında Universitetin qabaqcıl elm və mədəniyyət ocağına, yüksəkixtisaslı kadrlar hazırlayan ali məktəbə çevrildiyini, Azərbaycan xalqının parlaq və özünəməxsus mədəniyyətinin ən yaxşı ənənələrinin Universitetdə inkişaf etdiyini belə açıqlayırdı: "Məşhur filosof Ə.Bəhmənyarın və müfəkkir şair Nizaminin, riyaziyyatçı-astronom Nəsirəddin Tusinin və dahi lirik şair Füzulinin, orta əsrlərin böyük alimi F.Rəşidəddinin və üsyankar şair Nəsiminin, tarixçi Bakıxanovun və realist yazıçı

Ümummilli Liderin 1993-cü ildə xalqın təkidi tələbi ilə hakimiyyətə qayıdırdıqdan sonra təhsil sahəsində həyata keçirilən strateji xətt, digər təhsil ocaqları kimi, Bakı Dövlət Universitetində də əsaslı islahatların aparılmasına şərait yaratdı, onun gələcək inkişafını təmin etdi

M.F.Axundovun, görkəmli satiriklərdən Ələkbər Sabirin, Cəlil Məmmədquluzadənin və bir çox başqalarının adları bu mədəniyyətin çoxəsrlik tarixinin bəzəyidir. Biz Azərbaycan xalqının bu və bir çox digər görkəmli oğullarına ona görə minnətdarıq ki, onlar zülmətli irtica və özbaşnalıq şəraitində Azərbaycan xalqının ictimai fikrinin, elm və mədəniyyətinin məşəlini göz bəbəyi kimi qorumuşlar. Bu gün Azərbaycan Dövlət Universitetinin keçdiyi yarımsəsrlik yola yekun vurarkən tam əsasla deyə bilərik ki, yubilyar bu yüksək ada layiq olduğunu özünün bütün fəaliyyəti ilə sübut etmişdir".

Universitetə qəbul prosesinə

si haqqında fərman imzaladı və bununla bağlı yubiley komissiyası yaradıldı. Ölkədə siyasi sabitlik hələ tam bərpa olunmasa da, iqtisadi vəziyyət ağır olsa da, komissiyaya Heydər Əliyevin şəxsin rəhbərlik etməsi dövlət başçısının Universitetin cəmiyyətin həyatında rolu və önəminə verdiyi yüksək dəyər və diqqətin, elm, təhsil və mədəniyyətə qayğısının təcəssümü idi.

Ölkə Prezidentinin müvafiq Fərmanına əsasən, həmin il noyabrın 26-da Respublika sarayında (indiki Heydər Əliyev sarayı) Universitetin 75 illik yubileyi təntənəli şəkildə qeyd olundu. Mərasimdəki nitqində BDU-nun yaranmasını əlamətdar

diqqətlə yanaşan Azərbaycan KP MK-nın Birinci katibi Heydər Əliyev 1970-ci illərdə Universitetdə keçirilən qəbul imtahanlarının obyektivliyini təmin etmək üçün həmin proseslərdə şəxsin iştirak edirdi.

Ümummilli Liderin 1993-cü ildə xalqın təkidi tələbi ilə hakimiyyətə qayıdırdıqdan sonra təhsil sahəsində həyata keçirilən strateji xətt, digər təhsil ocaqları kimi, Bakı Dövlət Universitetində də əsaslı islahatların aparılmasına şərait yaratdı, onun gələcək inkişafını təmin etdi. 1993-cü ildən tədris fəaliyyətində, elmi-tədqiqat işlərində ciddi irəliləyiş hiss olundu, maddi-texniki bazanı möhkəmləndirmək üçün tədbirlər həyata keçirildi. Hər il Universitetə ayrılan vəsait və tələbə qəbulu artırıldı. Tədris prosesində mühüm islahatlar aparıldı, tədris intizamı möhkəmləndirildi. Heydər Əliyevin qayğısı sayəsində yeni fakültələr və ixtisaslar açıldı. Beynəlxalq əlaqələri genişləndirən BDU artıq müstəqil dövlətin aparıcı ali məktəbi kimi, dünyanın qabaqcıl ali məktəblərilə birbaşa əlaqələr qurmaq imkanı qazandı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev 3 sentyabr 1994-cü ildə Universitetin 75 illik yubileyinin keçirilmə-

hadisə kimi qiymətləndirən Heydər Əliyev BDU-nu "Azərbaycan xalqının, Azərbaycan Respublikasının milli sərvəti, milli iftixarı" adlandırdı və dedi: "...Biz Bakı Dövlət Universiteti haqqında danışanda Azərbaycanın həm elmini, həm təhsilini, həm mədəniyyətini, həm də bütün xalqımızın savadlanmasını düşünürük". Universitet elminin və təhsilinin inkişafına göstərdiyi qayğıya, onun adını və şöhrətini yüksəklərə ucaldığına, Azərbaycan xalqı və dövləti qarşısında misilsiz xidmətlərinə görə, BDU Elmi Şurasının 28 oktyabr 1994-cü il tarixli qərarı ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev BDU-nun Fəxri doktoru adına layiq görüldü.

BDU dünya şöhrətli məzununun qayğısını hər zaman hiss etmişdir. Məhz görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin diqqət və qayğısı nəticəsində Universitetdə yeni inkişaf və tərəqqiyə nail olunmuş, fəaliyyətinin hərtərəfli genişlənməsi və təkmilləşməsi üçün geniş imkanlar yaranmışdır. Universitet təhsildə, elmin inkişafında, maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsində böyük uğurlar qazanmışdır.

İctimaiyyətlə əlaqələr və informasiya şöbəsi

Mayın 8-də Bakı Dövlət Universitetində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 98-ci ildönümünə həsr olunmuş "Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi və inkişafında Heydər Əliyevin rolu" mövzusunda onlayn Beynəlxalq elmi konfrans öz işinə başlayıb.

Konfrans işinə başlamadan öncə Universitet kollektivi Fəxri Xiyabanda Ümummilli Lider, müstəqil Azərbaycanın memarı və qurucusu Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib, məzarı önünə əklil qoyub, gül dəstələri düzüb. Daha sonra BDU-da Ulu Öndərin büstü önünə gül çələngi qoyulub.

Konfransın plenar iclasını giriş sözü ilə açan BDU-nun rektoru Elçin Babayev Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin çoxşaxəli fəaliyyətindən, Azərbaycanın inkişafı, müstəqilliyimizin qorunması və milli dövlətçiliyimizin gücləndirilməsi istiqamətində misilsiz tarixi xidmətlərindən, böyük xilaskarlıq missiyasından danışıb. O, bildirib ki, 1993-cü ilin iyun ayında Ulu Öndər Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə qayıdışı ilə Azərbaycanda müstəqilliyin, suverenliyin qorunması, ölkədə ictimai-siyasi sabitliyin bərpa edilməsi mümkün olmuşdur. Rektor Elçin Babayev Ümummilli Lider Heydər Əliyevin uğurlu uzaqgörən siyasəti nəticəsində Azərbaycanın dünyanın inkişaf edən, beynəlxalq miqyasda nüfuzu gündən artan dövlətə çevrildiyini, yeni iqtisadi uğurlara imza atdığına qeyd edib. Bildirib ki, Heydər Əliyevin ölkənin müasir tarixində ən böyük xidmətlərindən biri onun Azərbaycanın intibahının əsasını qoymasındadır. Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi mövcudluğunun qorunub saxlanması, inkişafı, ölkəmizdə sabitlik və həmrəyliyin təmin olunması bilavasitə Ulu Öndərin adı ilə bağlıdır. Rektor Elçin Babayev Ulu Öndərin milli inkişaf

BDU-da "Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi və inkişafında Heydər Əliyevin rolu" mövzusunda beynəlxalq elmi konfrans keçirilib

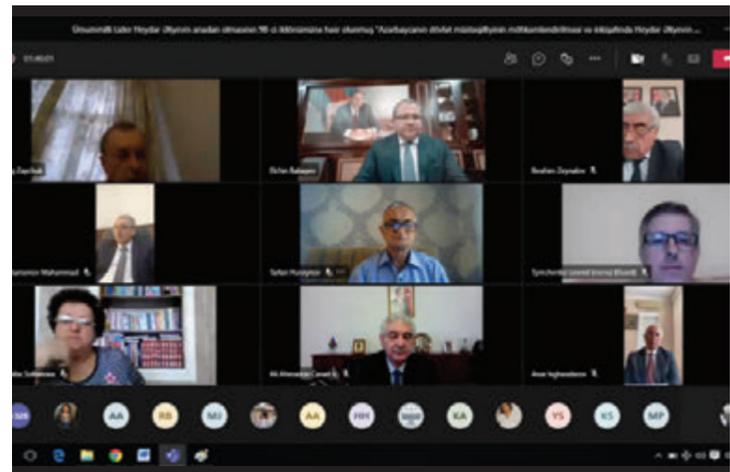

fin yeganə yolunu xalqın yüksək təhsil almasında, maariflənməsində gördüyünü, Respublikada elmin inkişafı üçün bütün zəruri tədbirləri həyata keçirdiyini qeyd etmiş, bildirmişdir ki, Heydər Əliyev şəxsiyyətinin böyüklüyü məhz onda idi ki, o, bütün fəaliyyəti boyu bu sahələrə diqqət və qayğısını əsirgəməmiş, cəmiyyətdə yüksək bilikli, intellektual təbəqənin formalaşmasına çalışmışdır. "Təhsil millətin gələcəyidir" deyən Heydər Əliyev BDU-nun məzunu olmağı ilə fəxr etdiyini dəfələrlə vurğulamışdır. Ulu Öndərin universitetdə təhsil illəri, habelə sonralar bu təhsil ocağı ilə sıx əlaqələri BDU-nun şanlı tarixinin mühüm bir mərhələsini təşkil edir.

Elçin Babayev Vətən Müharibəsində şanlı qələbəmizin əsasını təşkil edən xalq-iqtidar birliyinin təməlinin məhz Ulu Öndərin hakimiyyəti illərində qoyulduğunu vurğulayaraq qeyd etmişdir ki, Ulu Öndərimizin axıra çatdırmaq istədiyi ən tələyüklü məsələ doğma torpaqlarımızın azad edilməsi idi. Müqəddəs ata vəsiyyətini şəərəflə yerinə yetirən möhtərəm Prezidentimiz, yenilməz sərkərdə-

miz İlham Əliyev Müzəffər ordusu, məğrur xalqı ilə birlikdə 44 günlük Vətən Müharibəsində qazandığımız parlaq qələbə ilə xalqımızın başını dünya durduqca uca, Ulu Öndərimizin müqəddəs ruhunu əbədi olaraq şad etdi.

Konfransda çıxış edən Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, BDU-nun Politologiya və sosiologiya kafedrasının müdiri, professor Əli Əhmədov görkəmli siyasi xadim Heydər Əliyevin dövlət quruculuğu, daxili və xarici siyasət istiqamətindəki fəaliyyəti ilə bağlı məruzə edib. Nətiq qeyd edib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev ölkə iqtisadiyyatını dirçəldib, Azərbaycanı tənəzzül etmiş dövlətdən inkişaf edən ölkəyə çevirib, respublikanın inkişafına hesablanmış neçə-neçə iri layihələrin, xüsusilə uğurlu neft strategiyasının təməlini qoyub. Professor Əli Əhmədov bildirib ki, Azərbaycanda ayrı-ayrı sahələrin inkişafında Heydər Əliyevin nişanələri, müəyyənləşdirdiyi siyasət özünü göstərir. Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi siyasət, dəyərlər, strategiya Azərbaycan xalqına xidmət edir. Ümummilli Lider Heydər Əli-

vin Azərbaycanın inkişafı və tərəqqisi ilə bağlı fikirləri, ideyaları onun layiqli davamçısı ölkə başçısı İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

Daha sonra Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri, BDU-nun Konstitusiyə hüququ kafedrasının müdiri, professor Ziyafət Əsgərov "Heydər Əliyev və hüquqi dövlət quruculuğu", Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) vitse-prezidenti, Ukrayna Ali Radasının beynəlxalq əlaqələr komitəsinin sədri, professor Aleksandr Mereşko "Razvitie stratejiçeskoqo partnerstva mejdu Ukrainoy i Azerbaydjanom", Ukrayna Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü, professor Oleq Zayçuk "Qeydar Aliev i azerbaydjanoukrainskoe sotrudniçestvo v nauçno-pedaqoqičeskoj sferi", Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin üzvü, BDU-nun Mənbəşünaslıq, tarixşünaslıq və metodika kafedrasının müdiri, professor Anar İsgəndərov "Türk-müsəlman dünyasının böyük lideri Heydər Əliyev", Ukrayna Vergi Xidməti Milli Universitetinin professoru Leo-

nid Timçenko "Obşenasionalny lider azerbaydjanokoqo naroda - Qeydar Aliev bolşoy druq Ukraini", Türkiyə Kastamonu Universitetinin Bilgi və belge yönetimi bölümünün dekan yardımcısı, dosent Güler Demir "Türkiye-Azerbaycan ilişkilerinin kurulmasında Ulu Önder Haydar Aliyevin hizmetleri", Əl-Fərabi adına Qazaxstan Milli Universitetinin professoru Aron Salımqerey "Azerbaydjanokazaxstanskie otnoşenie: ot partnerstva mejdu Kazaxskim nasionalnım universitetom imeni Al-Farabi i Bakinskım Qosudarstvennım Universitetom k stratejiçeskomu sotrudniçestvu", BDU-nun Tarix fakültəsinin professoru İbrahim Zeynalov "1969-1982-ci illərdə Azərbaycanın ictimai-siyasi və iqtisadi həyatında başlayan intibah müstəqilliyə aparıcı başlanğıcdır", BDU-nun Azərbaycan tarixi kafedrasının müəllimi Anar Həmidov "Ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan SSR-də hər b təhsilinin inkişafında rolu" mövzularında məruzə ilə çıxış ediblər.

Konfrans öz işini bölme iclasları ilə davam etdirib.

May ayının 6-da Bakı Dövlət Universitetində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 98-ci ildönümünə həsr olunmuş "Heydər Əliyev gənclər siyasətinin banisidir" mövzusunda onlayn dəyirmi masa keçirilib. Moderator, BDU-nun Geologiya fakültəsinin dekan müavini İlqar Quliyev tədbirin əhəmiyyətindən, ölkəmizdə gənclər siyasəti haqqında məlumat verib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan BDU-nun sosial məsələlər, tələbələrə iş və ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə prorektoru Əliş Ağamirzəyev ölkəmizdə gənclər siyasətinin təməlinin Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulduğunu, Azərbaycan gənclərinin daima dövlətin diqqət və qayğısı ilə əhatə olunduğunu bildirmişdir. Qeyd

"Heydər Əliyev gənclər siyasətinin banisidir" mövzusunda dəyirmi masa keçirilib

etmişdir ki, 1993-cü ildə Ümummilli Lider gənclərlə ilk görüşünü keçirmiş, onların problemləri ilə yaxından maraqlanmış və gənc nəsle müstəqil Azərbaycanda veriləcək böyük diqqətin ilk əlamətlərini nümayiş etdirmişdir. 1996-cı il fevralın 2-də Ulu Öndər Heydər Əliyevin şəxsən iştirak etdiyi Azərbaycan gənclərinin Birinci Forumu ölkəmizdə gənclərlə işin ciddi şəkildə canlanmasına səbəb olmuşdur. Müstəqil Azərbaycan gənclərinin ilk Ümumrespublika Forumunun keçirilməsi, 1997-ci ildə Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə 2 fevralın Azərbaycan Gəncləri

Günü elan edilməsi, müvafiq dövlət proqramlarının qəbulu, "Dövlət gənclər siyasəti haqqında" Fərman və genişmiqyaslı fəaliyyət proqramının təsdiq edilməsi ölkə gənclərinə göstərilən xüsusi qayğının təzahürü idi.

Ə.Ağamirzəyev qeyd etmişdir ki, bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin diqqət və qayğısı ilə ölkəmizdə uğurla davam etdirilən gənclər siyasəti həm mahiyyət, həm də keyfiyyətə yeni müstəviyə qədəm qoymuşdur. Bu siyasət gənc nəslin tərbiyəsi, sağlamlığı, təhsili, intellektual və mənəvi in-

kişafı, gənclərin cəmiyyət həyatının bütün sahələrində fəal iştirakı ilə bağlı məsələləri əhatə edir.

Daha sonra Milli Məclisin üzvləri Ramin Məmmədov, Elnur Allahverdiyev, "İki Sahil" qəzetinin baş redaktoru, əməkdar jurnalist Vüqar Rəhimzadə, BDU-nun Geologiya fakültəsinin müəllimi Ələkbər Mirzəyev çıxış etmişlər. Çıxışlarda bildirilmişdir ki, əsas Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan dövlət gənclər siyasətinin nəticəsidir ki, ölkəmizdə idarəetmə bacarığı ilə seçilən intellektual, dünyagörüşlü yeni nəsəl yetişmişdir. Dövlət quruculuğun-

da gənclərin iştirakına şərait yaradılması, gənclərin mənəvi inkişafı, onların vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi, təhsili, gənclər təşkilatlarının formalaşması və inkişafı üçün yaradılan yüksək şərait böyük diqqət və qayğının nəticəsidir. Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən müəyyənləşdirilmiş və hazırda onun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilən dövlət gənclər siyasətinin aparıcı xəttini də məhz bu mühüm konsepsiya təşkil edir.

6 may- Akademik Rəfiqə xanım Əliyevanın anım günü

Mayın 6-sı Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) həqiqi üzvü, kimya elmləri doktoru, professor, əməkdar elm xadimi Rəfiqə xanım Əliyevanın əbədiyyətə qovuşduğu gündür. Ziyalılarının, alimlərin vəfatı xalq üçün hər zaman böyük itki sayılır. Görkəmli alim, akademik Rəfiqə Əlizadə qızı Əliyeva onu tanıyanların yaddaşında əsl Azərbaycan qadını, elm fədaisi və humanist qəlblə insan kimi yaşayır, işıqlı xatirəsi daim ehtiramla anılır.

Əmək fəaliyyətinə 1956-cı ildə Azərbaycan Politeknik İnstitutunda başlayan Rəfiqə Əliyeva 1957-ci ildən etibarən Azərbaycan Dövlət Universitetində, 1958-1960-cı illərdə isə Azərbaycan Elmlər Akademiyasının Kimya Problemləri İnstitutunda kiçik elmi işçi kimi çalışmışdır. 1960-1963-cü illərdə Bakı Dövlət Universitetinin Kimya fakültəsinin aspiranturasında təhsil alan Rəfiqə Əliyeva 1964-cü ildən ömrünün sonuna qədər Universitetin Analitik kimya

kafedrasında işləmiş və burada assistent, baş müəllim, dosent, professor vəzifələrini tutmuşdur. O, 2001-ci ildən "Ekoloji kimya və ətraf mühitin mühafizəsi" elmi-tədqiqat laboratoriyasına rəhbərlik etmişdir.

Ölkəmizdə çoxsaylı elmi kadrların yetişməsində əvəzsiz rolunu Rəfiqə Əliyeva 1970-ci ildə namizədlik, 1999-cu ildə doktorluq dissertasiyalarını müdafiə etmiş və həmin ildə professor adına layiq görülmüşdür. 2007-ci ildə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü, 2014-cü ildə isə həqiqi üzvü seçilmişdir. O, Azərbaycanın elm tarixində analitik kimya ixtisası üzrə ilk və yeganə akademik kimi qalır.

Ömrünün böyük hissəsini Bakı Dövlət Universiteti ilə bağlayan Rəfiqə Əliyeva elmlə təhsilin vəhdətini yaratmış, Azərbaycanın kimya elmində özünəməxsus iz qoymuş, Universitetdə bir çox elmi tədqiqatların aparılmasında, kimya üzrə laboratoriyasının yaradılmasında mühüm rol oynamışdır. Həyatını kimya elminə həsr etmiş Rəfiqə Əliyeva bu sahədə yüksəkixtisaslı kadrların hazırlanmasına bütün bilik və bacarığını sərf etmişdir. Yarım əsrdən artıq pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olan alimin araşdırmaları analitik reaksiyaları xarakterizə edən parametrlərlə kompleks birləşmələrin quruluşu arasındakı asılılığın müəyyən edilməsinə həsr olunub. Rəfiqə xanımın ətraf mühitin mühafizəsi ilə bila-

vasitə bağlı olan bir sıra tədqiqatları, eyni zamanda, üzvi reaktivlərin köməyi ilə metalların təyini və onların ayrılması metodikasının işlənilməsinə yönəlib. 450-dən artıq elmi əsərin, 25 dərslük və dərs vəsaitinin, 20 patentin müəllifi olan Rəfiqə Əliyeva bir sıra elmi şuraların və cəmiyyətlərin üzvü olmuşdur. Alimin rəhbərliyi altında 20-dən çox fəlsəfə və elmlər doktorları yetişdirilib.

Tanınmış kimyaçı alim Rəfiqə Əliyevanın məhsuldar elmi-pedaqoji fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilmişdir. O, Azərbaycanda təhsilin və elmin inkişafındakı xidmətlərinə görə "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilib.

2018-ci ildə "Azərbaycanım" Beynəlxalq Jurnalının redaksiya şurası "Akademik Rəfiqə Əliyeva adına Qızıl Orden" təsis edib.

Uzun illər Bakı Dövlət Universitetində çalışmış Rəfiqə xanım Əliyeva səmərəli elmi fəaliyyəti nəticəsində kimya elminin inkişafına əvəzolunmaz töhfələr verib, bütün bilik və bacarığını yüksəkixtisaslı kadrların hazırlanmasına sərf edərək öz dərin biliyini və zəngin təcrübəsini gələcək nəsillərə ötürüb. Akademikin yaratdığı böyük elmi məktəb bu gün də kimya elminin inkişafında onun izi ilə davam edir. Görkəmli alim, pedaqoq, əsl ziyalı Rəfiqə xanım Əliyevanın işıqlı xatirəsi onu tanıyanların, yetirmələrinin qəlbində daim yaşayacaq.

Jurnalistika fakültəsi Nəsir İmanquliyevin xatirəsinə videoçarx hazırlayıb

Jurnalistika fakültəsinin Tədris tele-radio studiyasında (BDU TV) unudulmaz müəllimlərin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi məqsədilə videoçarxların hazırlanması layihəsinə start verilib. İlk videoçarx görkəmli elm və ictimai xadim, əməkdar jurnalist, jurnalist kadrların hazırlanmasında misilsiz xidmətlər göstərmiş Nəsir İmanquliyevin xatirəsinə həsr olunub.

Məlumat üçün bildirik ki, videoçarxlar silsilə xarakter daşıyacaq və növbəti belə çarx fakültənin unudulmaz müəllimi, görkəmli jurnalist, professor Şirməmməd Hüseynovla bağlı olacaq.

Professor Əbülfəz Rəcəblinin 85 illik yubileyi qeyd olunub

Əbülfəz Rəcəbli-85

Filologiya fakültəsində Ümumi dilçilik kafedrasının təşkilatçılığı ilə tanınmış dilçi alim professor Əbülfəz Rəcəblinin anadan olmasının 85 illik yubileyinə həsr olunmuş "Professor Əbülfəz Rəcəbli: Türkoloji dilçilikdən ümumi dilçiliyə" möv-

zusunda elmi seminar keçirilib. Ümumi dilçilik kafedrasının müəllimi Qismət Cəfərovun moderatorluğu ilə keçirilən tədbiri giriş sözü ilə açan Filologiya fakültəsinin dekani Elçin Məmmədov professor Ə.Rəcəblinin Azərbaycan elminə və təhsilinə verdiyi dəyərli töhfələrdən danışdı, "Ümumi dilçilik və türkologiya" akademik məktəbinin əsas istiqamətlərinin - ümumi dilçilik, dilçilik tarixi, türkologiya və Azərbaycan dilçiliyinin nəzəri məsələlərinin öyrənilməsində və bu elmi-pedaqoji məktəbin ənənələrinin uğurla davam etdirilməsində alimin xidmətlərini yüksək qiymətləndirib. Ümumi dilçilik kafedrasının müdiri akademik Nizami Cəfərov Əbülfəz Rəcəblinin çoxşaxəli elmi yaradıcılığından, Azərbaycanda türkoloji və ümumi dilçiliyin inkişafı istiqamətində gördüyü mühüm işlərdən, yüksəkixtisaslı kadrların hazırlanmasında müstəsna rolundan, müəllim və alim kimi bənzərsiz şəxsi keyfiyyətlərindən söz açdı.

Sonra söz məruzəçilərə verilib. Gəncə Dövlət Universitetinin professoru Yadigar Əliyev "Əbülfəz Rəcəblinin dil tədqiqatlarında qədim türk yazılı abidələri", Ümumi dilçilik kafedrasının müəllimləri - Filologiya fakültəsinin dekan müavini Anar Fərəcov "Türkoloji dilçiliyin inkişafında Əbülfəz Rəcəblinin rolu", Qismət Cəfərov isə "Professor Ə.Rəcəbli və ümumi dilçilik məsələləri" adlı məruzələrlə çıxış ediblər. Dünya ədəbiyyatı kafedrasının müdiri professor Cəlil Nağıyev, Təbiət fakültələri üzrə ingilis dili kafedrasının müdiri professor Abbas Abbasov, Azərbaycan dilçiliyi kafedrasının dosenti Fikrət Şiriyev, Ümumi dilçilik kafedrasının əməkdaşları - dosent Cavanşir Muradov, dosent Məhəmməd Məmmədov, Firuz Mehdiyev və Lətifət Məmmədova Ə.Rəcəblinin keşməkeşli ömür yolundan, zəngin elmi yaradıcılığından, şəxsi keyfiyyətlərindən, öz tələbələrinə, doktorant və dissertantlarına göstərdiyi diqqət və qayğıdan danışdı, dilçi alimlə bağlı xatirələrini bölüşüblər.

Sonda söz yubilyara verilib. Professor Əbülfəz Rəcəbli onun uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə verilən belə yüksək dəyərə görə fakültə rəhbərliyinə, məruzəçilərə və iştirakçılara təşəkkürünü bildirib, bu cür tədbirlərin keçirilməsinin gənclər üçün mühüm əhəmiyyət daşıdığını və bundan sonra da yeni alimlər nəslinin yetişməsinə öz töhfələrini verəcəyini diqqətə çatdırıb.

Görkəmli türkoloq akademik Tofiq Hacıyevin 85 illik yubileyi qeyd olunub

Filologiya fakültəsində Türkologiya kafedrasının və "Türkoloji araşdırmalar" ETL-in təşkilatçılığı ilə görkəmli türkoloq akademik Tofiq Hacıyevin anadan olmasının 85 illik yubileyinə həsr olunmuş "Akademik Tofiq Hacıyev və türkologiyanın aktual problemləri" mövzusunda onlayn elmi seminar keçirilib. Tədbir akademik T.Hacıyevin həyat və fəaliyyətinə həsr olunmuş filmin nümayişi ilə başlayıb.

"Türkoloji araşdırmalar" ETL-in elmi işçisi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Ramil Bayramovun moderatorluğu ilə keçirilən seminarı giriş sözü ilə açan Filologiya fakültəsinin dekani Elçin Məmmədov akademik Tofiq Hacıyevin Azərbaycan elmi və təhsili sahəsində müstəsna xidmətləri ilə yadda qaldığını diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında əzəli və əbədi torpaqlarımızın, o cümlədən müharibənin ilk günlərində T.Hacıyevin doğulduğu Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad olunması ilə onun böyük arzusu həyata keçib. Bu gün biz böyük sevinclə doğma torpaqlarımıza

qayıdırıq və inanırıq ki, gələcək illərdə onun yubileyləri Qarabağımızda da qeyd olunacaq.

BDU-nun Ümumi dilçilik kafedrasının müdiri akademik Nizami Cəfərov alim və müəllim kimi Tofiq Hacıyevin bənzərsiz şəxsi keyfiyyətlərindən, onun Azərbaycan türkologiyasına gətirdiyi yeniliklərdən, dil tarixşünaslığında məktəb yaratmasından, çoxcildli "Seçilmiş əsərləri"nin nəşrindən danışdı.

Sonra söz məruzəçilərə verilib. Professor Elbrus Əzizov "Görkəmli türkoloq, böyük müəllim" adlı məruzəsində T.Hacıyevin türkoloji dilçiliyin mühüm prob-

lemlərinə həsr olunmuş araşdırmalarından, dosent Qızılgül Abdullayeva isə "Akademik Tofiq Hacıyevin şah əsərində ilk" adlı məruzəsində dilçi alimin ədəbi dilin yazıyaqədərki və yazılı dövrü ilə bağlı elmə gətirdiyi yeniliklərdən bəhs edib.

Məruzələrin ardınca Türkologiya kafedrasının dosentləri - İslam Vəliyev "Azərbaycan dili tarixşünaslığında məktəb yaratmış alim", Sevda Sadıqova "Tofiq Hacıyevin araşdırmalarında "Şan qızı" dastanı", Afaq Məmmədova isə "Qorqudsünaslıq"da T.Hacıyevin rolu" adlı mövzularla çıxış ediblər.

Sonda mərhumun ailə üzvləri adından çıxış edən nəvəsi - AMEA-nın İ.Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun Türk dilləri şöbəsinin böyük elmi işçisi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Turan Hüseynova tədbirin təşkilinə görə fakültə rəhbərliyinə və məruzəçilərə təşəkkürünü bildirib, görkəmli dil tarixçisinin türklər üçün ortaq ünsiyyət dili məsələsinə həsr olunmuş araşdırmalarından, bu istiqamətdə beynəlxalq tədbirlərdə səsləndirdiyi fikirlərdən bəhs edib.

Çağdaş dövrümüzün parlaq simalarından olan professor Hafiz Paşayev şərafətə yaşadığı ömrünün 80-ci zirvəsinə qədəm qoyur. Bu zəngin və mənalı ömrün səhifələrini vərəqlədikcə bir daha şahid oluruq ki, görkəmli ictimai-siyasi xadim, peşəkar diplomat, dünya miqyasında tanınan alim, bacarıqlı elm və təhsil təşkilatçısı, əsl ziyalılıq nümunəsi olan Hafiz müəllimin şüurlu həyatı xalqın maariflənməsinə, Azərbaycanın tərəqqisinə və dünyada layiqincə tanınmasına həsr olunub.

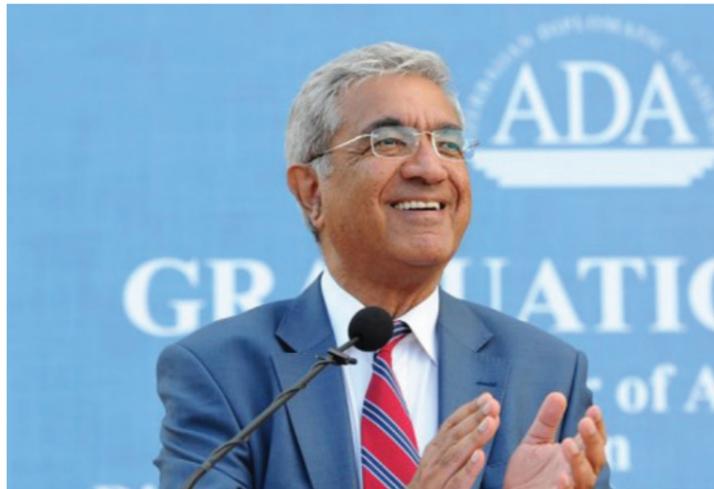
Əminliklə söyləmək olar ki, professor Hafiz Paşayev ziyalılığı, müdrikliyi, xalqına, Vətəninə bağlılığı, dövlətə, Ulu öndərimiz Heydər Əliyev siyasətinə sədaqəti ilə bu gün gənclərimiz üçün bir nümunədir. Bu kamil insanın çoxşaxəli fəaliyyətini izlədikcə görürük ki, o, ömrünün 80-ci zirvəsinə, sözün əsl mənasında, yurdsevər və fədakar fəaliyyəti ilə yüksəlib. Hafiz müəllim istər bir alim kimi yazdığı bir-birindən dəyərli elmi-tədqiqat əsərləri, istər bir diplomat kimi ölkəmizin dünya miqyasında tanınmasında müstəsna xidmətləri, istərsə də ictimai-siyasi xadim kimi əsl vətəndaş və ziyalı mövqeyi ilə adını elm, təhsil, diplomatiya, eləcə də ictimai-siyasi tariximizə parlaq hərfərlə həkk etdirmişdir.

Professor Hafiz Paşayevin simasında alim, pedaqoq, diplomat və rəhbər işçi xüsusiyyətləri sadəlik, səmimiyyət, təvazökarlıq, yüksək mədəniyyət və əsl ziyalılıq kimi dəyərlərlə üzvi şəkildə birləşərək onu insanların sevimliyinə, idealına çevirmişdir. Bu yetkin şəxsiyyət zəngin potensialı, yüksək təşkilatçılıq qabiliyyəti, demokratik düşüncə tərzini, müasirliyi, yeniliklərə və təşəbbüslərə açıq olması ilə məşğul olduğu hər bir fəaliyyət sahəsində, çalışdığı hər bir vəzifədə həmişə insanların hədsiz hörmətini, ehtiram və etibarını qazanıb.

Bu gün elm aləmində görkəmli fizik kimi şöhrət qazanmış Hafiz Paşayev hələ ömrünün gənclik çağlarından - 1964–1967-ci illərdə Azərbaycan Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutunda çalışdığı dövrdən yenilikçi, modern düşüncəli tədqiqatçı kimi özünü təsdiqləmişdir. Təsadüfi deyil ki, o, Moskvada nüfuzlu elmi-tədqiqat mərkəzlərindən olan Kurçatov adına Atom Enerjisi İnstitutunun aspiranturasını müvəffəqiyyətlə bitirmiş, elm yollarında inamla yüksəlmiş, gənc yaşlarında elmlər doktorluğu dissertasiyasını müəvafiq etmişdir. Hələ sovet dövründən Hafiz Paşayev fizika sahəsində görkəmli alim kimi dünyanın nüfuzlu elm mərkəzlərinin diqqətini cəlb etmiş, bir müddət Kaliforniya Universitetində tədqiqatlarını davam etdirmişdir.

Professor Hafiz Paşayevin 1992–2006-cı illərdə Azər-

Fədakarlıq, ziyalılıq, xeyirxahlıq nümunəsi

baycan Respublikasının Amerika Birləşmiş Ştatlarında (eyni zamanda, Meksika və Kanadada) fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri vəzifəsində çalışması onun həyatında böyük bir mərhələ təşkil edir. Bu böyüklük əhatə etdiyi zaman məsafəsinə deyil, daha çox Hafiz müəllimin peşəkar diplomat kimi həyata keçirdiyi misilsiz fəaliyyətin miqyasını ifadə edir. Məhz Hafiz Paşayevin peşəkar diplomat kimi söyləri ilə yenidən müstəqilliyini əldə etmiş Azərbaycanın ABŞ-la və bir sıra digər dövlətlərlə, eyni zamanda, beynəlxalq təşkilatlarla diplomatik münasibətlərinin təməl daşları qoyulmuşdur.

Hafiz Paşayev səfir işlədiyi illərdə hər an canı-qanı ilə bağlı olduğu doğma Azərbaycanın mənafeələrini, milli maraqlarını müdafiə etmişdir. O, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə, Ulu öndərin müdrik tövsiyələri əsasında əzmlə çalışaraq Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında mühüm rol oynamışdır. Bu fəaliyyəti ilə Hafiz müəllim peşəkar, yüksək erudisiyalı, səriştəli bir diplomat kimi dövlətimizin, xalqımızın adını zirvələrə ucaltırmışdır.

2006-cı ildə cənab Prezidentimiz İlham Əliyevin sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirinin müavini - Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin Diplomatiya Akademiyasının (indiki "ADA" Universiteti) rektoru təyin edilən Hafiz Paşayev həm diplomatiya cəbhəsində peşəkar fəaliyyətini davam etdirmiş, həm də elm və təhsil təşkilatçısı kimi həyatında yeni uğurlara imza atmışdır. **Professor Hafiz Paşayevin təşəbbüsü ilə yaradılan "ADA" Universiteti onun fədakar əməyi və müdrik rəhbərliyi ilə qısa müddətdə ölkəmizdə, eləcə də beynəlxalq aləmdə yeni tipli ali təhsil müəssisəsi kimi şöhrət qazanmışdır.**

Təsadüfi deyil ki, əsas məqsədi diplomatiya, ictimai münasibətlər, biznes, informasiya texnologiyaları və sistem mühəndisliyi üzrə global liderlər hazırlamaqdan ibarət olan "ADA" Universitetində bu gün dünyanın

nüfuzlu alimləri pedaqoji və elmi-tədqiqat fəaliyyəti ilə məşğul olurlar. Xalqımızın istedadlı övladları ilə yanaşı, dünyanın bir çox ölkələrindən olan tələbələr də təhsil almaq üçün məhz bu nüfuzlu ali təhsil müəssisəsinə seçirlər. Şübhəsiz, bu günlərdə yaradılmasının 15 illiyi tamam olan "ADA" Universiteti görkəmli elm və təhsil təşkilatçısı, professor Hafiz Paşayevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə elm və təhsil sahəsində aparılan mütərəqqi islahatların, nəzərdə tutulan gənşirmiş layihələrin reallaşdırılmasında həmişə olduğu kimi, bundan sonra da aparıcı rola malik olacaq. Bu modern ali təhsil ocağı XXI əsrin tələblərinə uyğun gənc nəslin yetişdirilməsinə, onların müasirlik və vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə edilməsinə öz misilsiz töhfələrini verəcəkdir.

Onu da vurğulamaq lazımdır ki, professor Hafiz Paşayevin səmərəli ictimai-siyasi fəaliyyəti və elmi-pedaqoji xidmətləri dövlətimiz tərəfindən layiqincə qiymətləndirilmişdir. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin sərəncamları ilə Hafiz Paşayev çalışdığı sahələrdə səmərəli fəaliyyətinə və səmərəli xidmətlərinə görə dövlətimizin yüksək mükafatlarına - 2011-ci ildə "Şöhrət", 2016-cı ildə "Şərəf", 2019-cu ildə isə 2-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeninə layiq görülmüşdür. Bugünlərdə isə dövlət başçısı İlham Əliyevin sərəncamı ilə professor Hafiz Paşayevin Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafında uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə daha bir ali mükafat - 1-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilməsi isə görkəmli alimin 80 illik yubileyinə dövlətimizin ən dəyərli töhfəsidir. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, hörmətli Mehriban xanım Əliyevanın dediyi kimi, professor Hafiz Paşayev ömrünün hər bir mərhələsində, çalışdığı hər bir vəzifədə Azərbaycanın maraqlarını hər şeydən üstün tutaraq istər elmi-pedaqoji, istərsə də ictimai-siyasi fəaliyyətində həmişə bir məqsəd- ölkəmizin güclənməsinə,

Əminliklə söyləmək olar ki, professor Hafiz Paşayev ziyalılığı, müdrikliyi, xalqına, Vətəninə bağlılığı, dövlətə, Ulu öndərimiz Heydər Əliyev siyasətinə sədaqəti ilə bu gün gənclərimiz üçün bir nümunədir. Bu kamil insanın çoxşaxəli fəaliyyətini izlədikcə görürük ki, o, ömrünün 80-ci zirvəsinə, sözün əsl mənasında, yurdsevər və fədakar fəaliyyəti ilə yüksəlib

inkişafına xidmət etmişdir.

Nüfuzlu alim, pedaqoq və ictimai xadim olaraq Hafiz Paşayevin cəmiyyətdə yüksək qiymətləndirilən üstün mənəvi keyfiyyətlərindən biri isə onun hər zaman insanlara yaxşılıq etməsi, ehtiyacı olanlara dayaq durması, ətrafındakı insanlara doğru yol göstərməsi, çoxsaylı xeyirxah əməllərin sahibi olmasıdır. Məhz bu mənəvi keyfiyyətləri, özünəməxsus xarakteri onu ağısaqqallıq mərtəbəsinə yüksəltdirmişdir. Bu gün bizim hər birimizin Hafiz müəllimin ağısaqqal sözünə, dəyərli öyüdnəsihətlərinə böyük ehtiyacımız var. Eyni zamanda, çox xoşbəxt ki, bu müdrik insan öz tövsiyələrini bizlərdən əsirgəmir, xüsusilə gələcəyimiz olan gənclərə ölkəmizin inkişafı, xalqımızın rifahı naminə gərəklili məsləhətlərini verir.

Əlbəttə, xeyirxahlıq, pozitiv düşüncə tərzini, nadir insanlarda cəmlənmiş ziyalılıq və müdriklik, ağıyalıq kimi bütün bu keyfiyyətlər Hafiz müəllimə yaşadığı həyat tərzindən, mənsub olduğu soy-kökədən, ən əsası isə atası- görkəmli yazıçı və alim Mir Cəlal Paşayevdən keçmişdir. Azərbaycanda estetik fikrin formalaşmasında mühüm xidmətləri olan görkəmli alim, ədəbiyyatşünaslıq elmimizə "Füzulinin poetik xüsusiyyətləri", "Azərbaycanda ədəbi məktəblər (1905–1917)" kimi orijinal elmi əsərlər bəxş edən, qələmə alındığı gündən indiyə qədər alimlərin, tələbələrin stolüstü kitabı olan "Ədəbiyyatşünaslığın əsasları" dərslərinin müəllifi, yüksək məharət və parlaq istedadla yazılmış bədii əsərləri- hekayə və romanları ilə xalqımızın bir neçə nəslinin düşüncə tərzinin, milli şüurunun formalaşmasında müstəsna xidmətləri olan müəllimlər müəllimi Mir Cəlal Paşayevin hər kəsin bildiyi məşhur bir kəlamı var: "Ən böyük əsərim - ailəmdir".

Qətiyyətlə söyləyə bilərik ki, bu gün biz professor Hafiz Paşayevin və unudulmaz şəxsiyyət Mir Cəlalin ailəsinin digər üzvlərinin də timsalında uzaqgörənliklə deyilmiş bu məşhur kəlamın doğruluğunun bir daha şahidi oluruq, bu müdrik qənaəti döndə-döndə təkrar və təsdiq edirik. Eyni zamanda, çox məmnunuq ki, Hafiz müəllim böyük qədirşünaslıq nümunəsi göstərərək, XX əsr Azərbaycan ədə-

biyyatı, mədəniyyəti və elmi tarixində parlaq şəxsiyyətlərdən olan, həqiqət, düzlük, mənəvi təmizlik, səmimiyyət mücəssəməsi, Azərbaycanın ali məktəblərinin bayrağıdır sayılan Bakı Dövlət Universitetinin hörmətli, sevimli və unudulmaz müəllimi, nüfuzlu professoru kimi bu gün də xatirələrdə yaşayan Mir Cəlal müəllimin ruhunun və mənəviyyətinin daşıyıcısı kimi atasının uzun müddət çalışdığı, özünün isə məzunu olduğu ali təhsil ocağı ilə mütəmadi olaraq əlaqə saxlayır, onun hərtərəfli inkişafına, xüsusilə son illər aparılan islahatlara mənəvi dəstək göstərir, dəyərli məsləhətlərini əsirgəmir.

Ziyalılıq, xeyirxahlıq və müdriklik timsalı olan Hafiz müəllim yaşının bu çağında da gənclik həvəsi, yenilik ruhu ilə yazıb-yaradır, elmi-pedaqoji və ictimai fəaliyyətini uğurla davam etdirir. Böyük sevinc hissi ilə söyləmək olar ki, professor Hafiz Paşayev 80 yaşının tamam olmasını ötən yubileylərindən üstün ovqatda, pozitiv əhval-ruhiyyədə qarşılayır. Çünki onun da diplomat kimi uzun illər məşğul olduğu Qarabağ problemi artıq xalqımızın zəfəri ilə tarixə qovuşmuşdur. Möhtərəm Prezidentimiz, yenilməz sərkərdəmiz İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə işğal altında olan torpaqlarımız 44 günlük Vətən Müharibəsindəki parlaq qələbəmiz nəticəsində işğaldan azad edilmiş, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü təmin olunmuşdur.

Azərbaycanın görkəmli ziyalısı, ictimai xadimi, mahir diplomati, fədakar elm və təhsil təşkilatçısı Hafiz Paşayevi əlamətdar yubileyi münasibətilə təbrik edir, görkəmli alimə öz adımdan, məzunu olduğu Bakı Dövlət Universitetinin çoxminli professor-müəllim heyəti və tələbə kollektivi adından möhkəm cansağlığı, uzun ömür, Vətənimizin tərəqqisi, xalqımızın rifahı naminə həyata keçirdiyi irimiqyaslı işlərində, çoxşaxəli fəaliyyətində uğurlar arzulayıram.

Elçin BABAYEV,
Bakı Dövlət Universitetinin rektoru

"Xalq qəzeti"

4 may 2021-ci il

ADA Universiteti ana dilimizdə təhsilin ilk sütunu sayılan Qazax Müəllimlər Seminariyasının tarixi binası qarşısında tədbir keçirib və "Bir müəllimin manifesti" təşəbbüsünü təqdim edib.

Tədbirdə Azərbaycanın müxtəlif regionlarından gələn müəllimlər, məktəb direktorları və tanınmış ziyalılar iştirak ediblər. ADA hər zaman müxtəlif bölgələrdə fəaliyyət göstərən yenilikçi müəllimləri kəşf edib, onları milli dəyəərə çevirib. Bu ənənəni davam etdirəcək "Bir müəllimin manifesti" də öz kəşfinə elə regiondan, daha dəqiq desək, milli təhsil sistemimizin başlanğıc nöqtəsi olan Qazax Müəllimlər Seminariyasının yerləşdiyi Qazax şəhərindən başlayıb.

Tədbirin əvvəlində ADA Universitetinin Vətən müharibəsində könüllü iştirak edən məzunu Kamran Abbasov və Universitetin Kitabxanasının əməkdaşı Nurlan Nağıyev Azərbaycan Respublikasının və ADA-nın bayrağını səhnəyə gətiriblər. Milli himnimiz səsləndirildikdən sonra Vətən uğrunda həlak olan qəhrəmanlarımızın xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Qazax Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rəcəb Babayev vaxtilə müəllimlərimizi yetişdirməyi özünə missiya seçən maarifçilərin izi ilə Qazaxa gələn qonaqları salamlayıb.

Tədbirdə çıxış edən ADA Universitetinin ABŞ-dakı Mərkəzinin prezidenti Qalib Məmməd qəlbi Vətənə xidmət eşqi ilə döyünənlərin cəhəlat qaranlığını elm işığı ilə necə aydınlatdığını

ADA Universitetinin "Bir müəllimin manifesti" təşəbbüsü

xatırladı. O, Qori Seminariyasının Azərbaycan şöbəsi və Qazax Müəllimlər Seminariyasının tarixindən danışdı. Burada təhsilin mütərəqqi ideyalar və uzaqgörən bir təməl üzərində qurulduğundan bəhs edərək ADA Universitetinin Azərbaycanın maarifçilik irsi üzərində qurulduğunu və elmi dərindən və şüurlu öyrənmək, öyrəndiklərini başqaları ilə bölüşmək kimi dəyərləri həmişə yüksək tutduğunu vurğulayıb. Qalib Məmməd ADA Universitetinin ABŞ-dakı Mərkəzinin də "Bir müəllimin manifesti" təşəbbüsünün həyata keçirilməsində fəal iştirak edəcəyini qürur hissi ilə qeyd edib.

Daha sonra çıxış edən ADA Universitetinin akademik işlər üzrə prorektoru Vəfa Kazdal bildirib ki, ADA Universiteti ölkə-

dakı məktəblərlə və müəllimlərlə bölüşəcək. ADA əməkdaşları regionlara gedəcək, könüllü olaraq oradakı məktəblərdə çalışacaq, o məktəblərdən qabaqcıl müəllimləri seçib ixtisasartırma üçün ADA-ya gətirəcək. Həmin müəllimlərin bir qismi ADA Universitetinin Vaşinqtonda yerləşən Mərkəzində təhsil alacaq. Məqsəd nümunəvi təcrübələri yaymaq, peşəkar müəllimləri yetişdirmək, vətəndaşlıq və sosial məsuliyyət hissini daha dərindən aşılamadır.

mizdə yüksək ixtisaslı müəllimləri yetişdirmək söylərinə dəstək vermək məqsədilə "Bir müəllimin manifesti"ni elan edir. İllər ərzində əldə etdiyi elmi-pedaqoji təcrübəni özünün ən böyük zənginliyi hesab edən ADA, bunu bir missiya olaraq regionlarımız-

AMEA-nın Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun direktoru Misir Mərdanov, Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayev, Amerika Azərbaycanlıları Cəmiyyətinin prezidenti Tomris Azəri də çıxışçılar sırasında yer alıblar. Tomris Azəri Seminariya

binasının bərpası prosesində Cəmiyyətin ADA Universitetinə dəstək olacağını vurğulayıb.

Yekun sözlə çıxış edən ADA Universitetinin rektoru Hafiz Paşayev bildirib ki, ADA tələbələri və məzunlarının sayı artdıqca, missiyası da genişlənməkdə davam edəcək. ADA öz təcrübəsini regionlarda yerləşən məktəblər və onların müəllimləri ilə paylaşmaq fəaliyyətinə ilk növbədə Qazaxdan başlayacaq və bu işdə Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filialı ilə əməkdaşlıq edəcək. Prezident İlham Əliyevin Qazax Müəllimlər Seminariyasının 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında 2018-ci ildə imzaladığı Sərəncamın əhəmiyyətini vurğulayan Hafiz Paşayev ADA olaraq bu şərəfli işə hər cür dəstək göstərəcəyini vəd edib.

Qeyd edək ki, ADA Universiteti "Bir müəllimin manifesti" təşəbbüsü çərçivəsində həm də tariximizin incisi olan Qazax Müəllimlər Seminariyasının binasını bərpa etməklə onun yenidən istifadəsinə mümkün edəcək. Firudin bəy Köçərlinin misilsiz çətinliklər bahasına qurduğu və ilk direktoru olduğu Seminariya binasının bərpası, əslində, Azərbaycanda maarifçilik irsimizin və Seminariyanın aldığımız milli qürurumuzun bərpasıdır. Burada illər öncə yandırılan elm işığı daha gur yalanaq, ətrafına yeni nəsillərin maarifçiləri toplayacaq. Həyata keçiriləcək birgə layihələrlə müasir təhsil tariximizin növbəti səhifələri burada yazılacaq.

AZƏRTAC, 19 may

26 may tarixində Daxili İşlər Nazirliyinin Polis Akademiyasının 100 illik yubileyi ilə bağlı "Müasir dövrdə daxili işlər orqanları üçün kadr hazırlığını həyata keçirən xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri: mövcud vəziyyət və perspektivləri" mövzusunda onlayn Beynəlxalq elmi-praktik konfransın plenar iclası keçirilib.

Rusiya, Ukrayna, Belarusiya, Tacikistanın və ölkəmizin tanınmış elm adamları, universitet rektorları və hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşlarının iştirak etdiyi plenar iclasda Azərbaycan Respublikası DİN-in Polis Akademiyasının rəisi, polis polkovniki Canpolad Daanov, Rusiya Daxili İşlər Nazirliyinin Krasnodar Universitetinin rəisi, polis general-leytenantı Aleksandr Viktoroviç Simonenko, Rusiya Daxili İşlər Nazirliyinin Volqoqrad Akademiyasının rəisi, polis general-mayoru Vladimir İvanoviç Tretyakov, Ukraynanın Milli Daxili İşlər Akademiyasının rektoru, 2-ci dərəcəli polis generalı Vladimir Vasilyeviç Çerney, Belarus Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyinin Polissiya Akademiyasının rəisi, polis general-mayoru Sergey İvanoviç Doroşko, Belarus Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyinin Mogilyov İnstitutunun rəisi, milis ge-

BDU-nun rektoru Elçin Babayev Polis Akademiyasının yubileyinə həsr olunmuş beynəlxalq elmi-praktik konfransda çıxış edib

neral-mayoru Valeri Nikolayeviç Poliçuk, Tacikistan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi Akademiyasının rəisi, milis general-mayoru Faizali Rahmonali Şarifzoda, Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayev, Azərbaycan Dillər Universitetinin rektoru Kamal Abdullayev, Azərbaycan Respublikası Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin Heydər Əliyev adına Akademiyasının

rəisi, general-mayor Allahverən İsmayılov, Bakı Neft Məktəbinin rektoru Elmar Qasımov, Azərbaycan Texniki Universitetinin rektoru Vilayət Vəliyev, Baş Prokurorluğun Elm-Tədris Mərkəzinin rəisi, baş ədliyyə müşaviri Mübariz Əhmədov, Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyasının rəisi, gömrük xidməti general-mayoru Qulu Novruzov,

Rektor E.Babayev Azərbaycanın xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri arasında Polis Akademiyasının mühüm yer tutduğunu, hazırda daxili işlər orqanlarının ixtisaslı kadrlarla təminatında vacib rol oynadığını vurğulayıb

Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Ədliyyə Akademiyasının rəisi vəzifəsini icra edən, baş ədliyyə müşaviri Elçin Xələfov, Naxçıvan Muxtar Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Orta İxtisas Polis Məktəbinin rəisi, polis polkovniki Kamil Məmmədliyəv çıxış ediblər.

BDU-nun rektoru Elçin Babayev çıxışında müstəqil Azərbaycanın son illərdə bütün sahələrdə sürətlə inkişaf edən, beynəlxalq miqyasda böyük nüfuz sahibi olan dövlətlərdən birinə çevrilməsinin əsasını dünya şöhrətli siyasətçi, Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş ictimai-siyasi sabitlik amilinə söykəndiyini bildirib. Qeyd edib ki, məhz bu sabitlik nəticəsində mürəkkəb geosiyasi-coğrafi məkanda yerləşən Azərbaycanın

dünya miqyasında sivil, demokratik yolla irəliləyən, beynəlxalq hüquq normalarına və prinsiplərinə hörmətlə yanaşan dövlət imici daha da möhkəmlənib.

Rektor Elçin Babayev Azərbaycanın xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri arasında Polis Akademiyasının mühüm yer tutduğunu, hazırda daxili işlər orqanlarının ixtisaslı kadrlarla təminatında vacib rol oynadığını bildirib. Bakı Dövlət Universitetinin Polis Akademiyası ilə sıx əməkdaşlıq etdiyini, Akademiyada fəaliyyət göstərən əməkdaşların bir çoxunun BDU-nun məzunları olduğunu diqqət çəkib, birgə elmi-praktik konfranslar, simpoziumlar, dəyirmi masalar və bu tip tədbirlərin təşkil edildiyini diqqətə çatdırıb.

Mayın 9-da faşizm üzərində qələbənin 76 ili tamam olur. 1945-ci il 9 may tarixində faşist Almaniyasının qəti şəkildə təslim olması ilə dünya tarixində ən qanlı müharibə - İkinci dünya müharibəsi başa çatıb.

İkinci Dünya müharibəsi illərində Azərbaycan xalqı da faşizm üzərində qələbəyə böyük töhfələr verib, istər ön, istər arxa cəbhədə misilsiz fədakarlıqlar göstərib. Azərbaycanlı çağırışçı və könüllülərdən formalaşdırılan 77-ci, 223-cü, 336-cı, 402-ci və 416-cı milli atıcı diviziyaları Qafqazdan Berlinədək şanlı döyüş yolu keçib. Soydaşlarımız Moskva, Leningrad, Kiyev, Stalinqrad, Simferopol, Odessa və digər yüzlərlə yaşayış məntəqəsi uğrunda rəşadətli döyüşüblər. Qəhrəman azərbaycanlı döyüşçülər Polşa, Çexoslovakiya, Yuqoslaviya və digər Avropa ölkələrinin azad olunmasında əvəzsiz rol oynayıblar. İşğal olunmuş ölkələrdə partizan hərəkətinə qoşulan həmvətənlərimizin şücaəti haqqında bu gün də Avropa ölkələrində əfsanələr dolur.

Faşist Almaniyasına qarşı döyüşlərə yollanan Azərbaycanın 650 min övladının 420 min nəfəri geri qayıtmayıb. Göstərdikləri şücaətlərinə görə 43 Azərbaycanlı döyüşçü Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülüb, 30 nəfər isə "Şöhrət" ordeninin hər üç dərəcəsi ilə təltif edilib. İki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı general Həzi Aslanov, Sovet İttifaqı qəhrəmanları İsrail Məmmədov,

9 May - Faşizm üzərində Qələbə Günüdür

Aslan Vəzirov, Adil Quliyev, Ziya Bünyadov, Gəray Əsədov, Məlik Məhərrəmov, Mehdi Hüseynzadə, generallar Mahmud Əbilov, Akim Abbasov, Tərlan Əliyərbəyov, Hacıbaba Zeynalov və başqaları hər tarixinə adlarını qızıl hərflərlə yazdırıblar.

Müharibə illərində Azərbaycan iqtisadiyyatı cəbhənin təchizatı üçün səfərbər edilmişdir. Qısa müddət ərzində Bakı faşizmlə döyüşən ordu üçün silahsursat cəbhəxanasına çevrilib. Akademik Yusif Məmmədliyəvin rəhbərliyi altında yüksək oktanlı aviasiya benzinin alınmasının yeni texnologiyası işlənilib hazırlanmışdır. Qələbənin qazanılmasında Bakı nefti əvəzsiz rol oynamışdır. Müharibə zamanı Sovet İttifaqının sərf etdiyi neftin

70 faizindən çoxu, benzinin 80 faizi, motor yağlarının isə 90 faizi Azərbaycanın payına düşmüşdür. Bunu demək kifayətdir ki, hər beş təyyarənin, hər beş tankın, hər beş avtomobilin dördü Bakı neftinin hesabına işləmişdir.

Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra da İkinci Dünya müharibəsinin iştirakçıları dövlət qayğısı ilə əhatə olunublar. Ümummilli Lider Heydər Əliyev hakimiyyətdə olduğu bütün dövrlərdə müharibə veteranlarının problemlərinə xüsusi diqqət yetirib, onlara hərtərəfli qayğı ilə yanaşıb. 1994-cü ildən başlayaraq 9 may Azərbaycanda Qələbə Günü kimi qeyd olunur. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasətini uğurla davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Preziden-

Ulu Öndər müharibə veteranlarını "Xalqımızın qızıl fondu" adlandırdı

ti cənab İlham Əliyev də həmişə İkinci Dünya müharibəsi sınaqlarından keçmiş veteranların qayğılarına həssaslıqla yanaşır. Artıq neçə illərdir ki 9 May - Qələbə Günü ərəfəsində Prezident İlham Əliyevin müharibə veteranlarına qayğının artırılması, onların sosial müdafiəsinin daha da möhkəmləndirilməsi ilə bağlı sərəncamlar imzalaması ənənəyə çevrilib. Azərbaycan Respublikası Prezidenti 17 aprel 2020-ci il tarixdə "Böyük Vətən müharibəsində Qələbənin 75 illiyi (1945-2020)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medalı ilə təltif edilməsi haqqında qanunu, 1 may 2020-ci il tarixdə Böyük Vətən müharibəsi iştirakçılarının "Böyük Vətən müharibəsində Qələbənin 75 illiyi (1945-2020)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medalı ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Bütün bunlar bir daha təsdiqləyir ki, müharibə veteranlarına hərtərəfli qayğı və diqqət Azərbaycanda dövlət siyasətinin başlıca prioritetlərindəndir.

İkinci Dünya müharibəsində şəərəfli döyüş yolu keçmiş Azərbaycan övladlarının tarixi şücaətləri yaddaşlardan silinmir, onların müharibə illərində göstərdiyi

qəhrəmanlıq bu gün də böyük hörmətlə xatırlanır, həlak olan soydaşlarımızın xatirəsi ehtiramla yad olunur. İkinci Dünya müharibəsində Azərbaycanlı döyüşçülərin keçdiyi şəərəfli döyüş yolu, göstərdikləri qəhrəmanlıq milli qürurumuz, müharibə veteranları xalqımızın fəxridir, gənc nəsələ vətənpərvərlik nümunəsidir.

Azərbaycanın cəsəretli övladları, II Dünya müharibəsi qəhrəmanlarının varisləri 44 günlük Vətən Müharibəsində də öz şücaətini nümayiş etdirdi. Müqəddəs Zəfər imza adı. Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə Şanlı Ordumuz işğal altında olan əzəli torpaqlarımızı mənfur düşmənin tapdağından azad etdi. 2020-ci il 27 sentyabr tarixindən başlanan Zəfər yolu xalqımızın yaddaşından, hər tarixindən silinməyəcək.

Şanlı Ordumuzun, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin azad olunmuş əzəli torpaqlarımızda, müqəddəs Şuşa şəhərində qaldırıldığı üçrəngli bayrağımız beynəlxalq terrorizm, faşizmə qarşı mübarizədə qalib gələn Azərbaycan xalqının qətiyyətinin nümunəsi oldu.

BDU-nun kollektivi şəhid məzun Ceyhun Şalıyevin doğum günündə ailəsini ziyarət ediblər

Bakı Dövlət Universiteti Vətən Müharibəsi dövründə şəhid olan tələbə və məzunlarının xatirəsini daim əziz tutur, şəhid ailələri və qazilərlə vaxtaşırı görüşlər keçirir. 2021-ci il 20 may tarixində BDU-nun bir qrup əməkdaşı Vətən Müharibəsi şəhidi Hüquq fakültəsinin məzunu Şalıyev Ceyhun Nüsrət oğlunun doğum günündə ailəsi ilə görüşüb, məzarını ziyarət edib.

BDU və Missiya TV internet televiziyasının "Bakı Dövlət Universitetinin tarix yazan qəhrəman şəhid məzunları" layihəsi çərçivəsində BDU-nun Hüquq fakültəsinin dekan müavini Aytəkin İbrahimova, Cinayət hüququ və kriminologiya kafedrasının müdiri Şəhla Səmədova, BDU-nun Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri Hacıbaba Mustafayev, BDU-nun Tələbə Gənclər Təşkilatının fəal üzvü Əli Qədirlı və şəhid Ceyhun Şalıyevin tələbə yoldaşı, fakültənin akade-

Ceyhun Şalıyev 2011-2015-ci illərdə BDU-nun Hüquq fakültəsində təhsil alıb, 2016-cı ildə Aprel döyüşlərində iştirak edib. 2020-ci ildə Ceyhun könüllü olaraq ordu sıralarına qoşulub və oktyabrın 1-də qəhrəmancasına şəhidlik zirvəsinə ucalıb.

mik məsləhətçisi Nuray Əliyeva şəhidin məzarını ziyarət ediblər.

Görüşdə çıxış edənlər Ceyhun Şalıyevin Vətən torpağı uğrunda qəhrəmancasına vuruşaraq şəhidlik zirvəsinə ucalmamasından qürur duyduqlarını bildiriblər. Təhsil aldığı müddətdə nümunəvi tələbə kimi seçilən Ceyhun Şalıyevin həm müəllimlərinin, həm də tələbə yoldaşlarının qəlbində daim yaşayacağı, gələcək nəsillər üçün örnək olacağı qeyd

olunub.

Şəhid Ceyhun Şalıyevin dayısı Gəray Məmmədov diqqət və qayğıya görə ölkə rəhbərliyinə minnətdarlığını bildirib və məhz dövlət başçısının apardığı uğurlu siyasətin, ordu quruculuğunun və islahatların nəticəsində torpaqlarımızın düşmən tapdağından azad edildiyini vurğulayıb. Bu savaşa Vətən torpağı uğrunda rəşadətlə döyüşərək şəhid olan əsgər dayısı kimi fəxr etdiyini deyib.

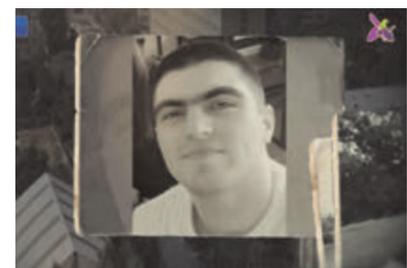
BDU tələbələri Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib

Mayın 7-də Bakı Dövlət Universitetinin tələbələri Azərbaycan xalqının Ümummilli lideri, müstəqil Azərbaycanın memarı və qurucusu Heydər Əliyevin anadan olmasının 98-ci ildönümünü münasibətilə Fəxri Xiyabana gələrək Ulu Öndərin məzarını ziyarət ediblər. Tələbələr Ulu Öndərin xatirəsini hörmət və ehtiramla yad edib, məzarı önünə əklil qoyub, gül dəstələri düzüblər.

BDU-nun şəhid tələbə və məzunlarının xatirəsinə videoçarxlar hazırlanıb

Jurnalistika fakültəsinin Tədris tele-radio studiyası (BDU TV) yeni layihəyə start verib. Universitetin 44 günlük Vətən Müharibəsində qəhrəmanlıq göstərərək şəhidlik zirvəsinə ucalmış tələbə və məzunlarının xatirəsinə videoçarxların hazırlanmasına başlanılıb. Layihə çərçivəsində BDU-nun 18 şəhid tələbə və məzununun hər biri haqqında videoçarx hazırlanacaq. İlk videoçarx Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin məzunu şəhid Cavid Manafova həsr edilib. Cavid Manafov Vətən Müharibəsində xüsusi şücaət göstərərək, göstərdiyi

şücaətə görə (ölümündən sonra) "Vətən uğrunda" medalı ilə təltif olunub. Vətən uğrunda canından keçən şəhidlərimizi qürurla anır, ehtiramla yad edirik.

Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin!

BDU Daşkənd Dövlət Hüquq Universiteti ilə əməkdaşlıq edəcək

Mayın 20-də Bakı Dövlət Universiteti və Daşkənd Dövlət Hüquq Universiteti arasında əməkdaşlıq sazişinin imzalanması mərasimi keçirilib. Onlayn görüşdə BDU-nun rektoru Elçin Babayev, elm və innovasiyalar üzrə prorektor Hüseyn Məmmədov, Hüquq fakültəsinin dekanı Əmir Əliyev, Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri Rauf Həsənov, Daşkənd Dövlət Hüquq Universitetinin rektoru Rəhim Hakimov, beynəlxalq əməkdaşlıq və davamlı təhsil üzrə prorektor Dilşod Umarov, Hüquq fakültəsinin dekanı Dildora Kamalova və Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri Aybek Yaqubov iştirak ediblər.

Görüş zamanı univer-

sitetlər arasında beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi məqsədilə yeni əlaqələrin qurulması, təhsil və tədqiqat sahəsində hər iki universitet arasında əlaqələrin qurulması haqqında fikir mübadiləsi aparılıb.

BDU-nun rektoru Elçin Babayev bildirib ki, BDU beynəlxalq əməkdaşlığa və qarşılıqlı əlaqələrin inkişaf etdirilməsinə xüsusi önəm verir.

O, BDU-nun son zamanlar qurduğu yeni beynəlxalq əlaqələr və Universitetdə tədqiqat sahəsinin inkişaf etdirilməsi barədə ətraflı məlumat verib. Mövcud ikili diplom layihələrindən danışaraq bu istiqamətdə əməkdaşlığı gücləndirməklə gələcəkdə ikili diplom layihələri üzərində fəal işləmək təklifini irəli sürüb.

Daşkənd Dövlət Hüquq Universitetinin

rektoru ikitərəfli əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün səy göstərəcəklərini, universitetdə təhsil alan azərbaycanlı tələbələr üçün sayının artması üçün əməkdaşlıq və ikili diplom layihəsinin həyata keçirilməsində maraqlı olduqlarını vurğulayıb.

Görüş zamanı BDU ilə Daşkənd Dövlət Hüquq Universiteti arasında professor-müəllim heyəti və tələbə mübadiləsinin aparılması, ikitərəfli birgə simpoziumların, seminarların və konfransların təşkili, birgə tədqiqat layihələrində əməkdaşlıq, kurslar və tədris planları istiqamətində əməkdaşlıq heyəta keçirilməsi barədə ikitərəfli razılıq əldə olunub.

Sonda universitetlər arasında əməkdaşlığa dair saziş imzalanıb.

Moldova Elmlər Akademiyasının şöbə müdiri ustad dərsi keçib

Mayın 5-də Moldova Elmlər Akademiyasının Qaqauz araşdırmaları şöbəsinin müdiri, Komrat Dövlət Universitetinin dosenti Liubovi Çimpoş Bakı Dövlət Universitetinin Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin professor-müəllim heyəti, gənc tədqiqatçıları və tələbələrini üçün Türk xalqlarının kitab və kitabxana mədəniyyəti fənnindən onlayn ustad dərsi keçib.

Dosent Liubovi Çimpoş əvvəlcə 44 günlük Vətən Mühəribəsində Azərbaycanın qazandığı parlaq qələbə münasibətilə iştirakçıları təbrik edib, bu zəfərin azərbaycanlılarla eyni soy-kökə mənsub olan qaqauz türklərində böyük fərəh və qürur hissi yaratdığını bildirib.

Alim mühazirəsində türk dillərinin oğuz qrupuna aid olan qaqauz dili, ədəbiyyatı, qaqauz türklərinin tarixi və zəngin mədəniyyəti barədə məlumat verib. Qaqauz Yerində kitabxana-informasiya fəaliyyəti ilə paralel olaraq nəşriyyat-poliqrafiya sahəsinin də müasir vəziyyəti barədə məlumat verən məruzəçi qeyd edib ki, xüsusilə Qaqauz yazarlar Birliyinin dəstəyi ilə son illər xeyli sayda tarixi, elmi, bədii əsərlər, folklor nümunələri yenidən latın qrafikası ilə çap edilərək yayımlanıb.

Ustad dərsi auditoriya tərəfindən maraqla dinlənilib, dosent Liubovi Çimpoş dinləyicilərin mövzu ilə bağlı çoxsaylı suallarını cavablandırıb.

Universitetdə İslam Əməkdaşlıq Gənclər Forumu ilə görüş keçirilib

Mayın 26-da Bakı Dövlət Universitetində İslam Əməkdaşlıq Gənclər Forumunun nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib. Görüşdə təşkilatla BDU arasında qarşılıqlı əməkdaşlıq, həmçinin gələcək planlar barədə fikir mübadiləsi aparılıb, əməkdaşlığın genişləndirilməsi yolları müzakirə edilib.

Tədbirdə BDU-nun rektoru Elçin Babayev, elm və innovasiyalar üzrə prorektor Hüseyn Məmmədov, sosial məsələlər, tələbələrle iş və ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə prorektor Əliş Ağamirzəyev, Elmi-təşkilatı şöbənin müdiri Mahir Pir-

quliyev, Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri Rauf Həsənov, İslam Əməkdaşlıq Gənclər Forumunun prezidenti Taha Ayhan, təşkilatın icraçı direktoru Rəsul Ömərrov, təşkilatın Avrasiya regional mərkəzinin idarə heyətinin sədri Elçin Əsgərov, təşkilatın prezidentinin icraçı köməkçisi Javharat Dinavasova iştirak ediblər.

Görüşdə çıxış edən İslam Əməkdaşlıq Gənclər Forumunun prezidenti T.Ayhan BDU ilə beynəlxalq əlaqələr klublarının yaradılması, beynəlxalq startap layihələrində iştirak və BDU tələbələrinin startaplarla bağlı təlimlərə qoşulması, birgə beynəlxalq simpoziumların keçirilməsi kimi istiqamətlər üzrə əməkdaşlıqda maraqlı olduqlarını vurğulayıb.

Rektor Elçin Babayev qonaqlara BDU-nun elmi potensialı, gənc tədqiqatçıları üçün universitetdə yaradılan şərait, aparılan elmi tədqiqatlar, Tələbələrə İslam-texniki yaradıcılıq Mərkəzi haqqında geniş məlumat verib. BDU-da elmi layihələrin,

startapların reallaşdırılmasına xüsusi diqqət göstərildiyini vurğulayıb. Tədqiqat universitetinə çevrilmək, eyni zamanda gənclərin elmi tədqiqatlara fəal cəlb edilməsi istiqamətində atılan addımlara diqqət çəkib. İslam Əməkdaşlıq Gənclər Forumunun layihələrində tədqiqatçıların fəal iştirak etməsini yüksək qiymətləndirib.

Çikaqo Dövlət Universitetinin professoru BDU tələbələrinə mühazirə oxuyub

Bakı Dövlət Universitetində xarici ölkələrin tanınmış alimlərinin, elm adamlarının silsilə mühazirələri təşkil olunur.

Mayın 26-da növbəti mühazirəni Biologiya fakültəsində ABŞ-ın Çikaqo Dövlət Universitetinin Mikrobiologiya, immunologiya, fiziologiya və yoluxucu xəstəliklər departamentinin professoru Nadim Fazal oxuyub. Nadim Fazalın "COVID-19 və həkimlərin üzərinə düşən məsuliyyət" mövzusunda mühazirəsində Biologiya ixtisası üzrə ingilis bölməsində təhsil alan tələbə və magistrantlar, eləcə də professor-müəllim heyəti iştirak edib, peyvəndlərin hazırlanması, onların təsiri və effektivliyi mövzusunda fikir mübadiləsi aparılıb. Professor Nadim Fazalın immunologiya və fiziologiyanın mühüm aspektlərinə həsr olunmuş silsilə mühazirələrinin təşkil olunacağı qeyd olunub.

Pakistanın Siyalkot Universitetinin professoru BDU tələbələrinə ustad dərsi keçib

Mayın 5-də Pakistanın Siyalkot Universitetinin İqbalşünaslıq kafedrasının müdiri professor Yasmeen Kousar Bakı Dövlət Universitetinin Şərqsünaslıq fakültəsinin tələbələrinə "Urdu dilinin inkişafında Məhəmməd İqbalın rolu" adlı mühazirə oxuyub.

Şərqsünaslıq fakültəsinin urdu dili müəllimi Eldost İbrahimov BDU-nun Pakistan universitetləri ilə əlaqələrindən, Azərbaycanda urdu dilinin tədrisi tarixindən bəhs etdikdən sonra professor Yasmeen Kousar urdu dilinin yaranma tarixi və onun inkişafında Əllamə Məhəmməd İqbalın xidmətləri haqqında məlumat verib. Bildirib ki, Məhəmməd İqbal böyük filosof, mütəfəkkir, siyasətçi və dövlət xadimi olmaqla yanaşı, dövrünün mütəfəkkir şairi olub. Onun əsərlərində vurğuladığı məsələlər müasir dövrümüzdə də öz aktuallığını qoruyub saxlamaqdadır.

Ustad dərsi auditoriya tərəfindən maraqla dinlənilib, professor Yasmeen Kousar dinləyicilərin mövzu ilə bağlı suallarını cavablandıraraq, eyni zamanda fakültələr arasında əməkdaşlığın davam və inkişaf etdirilməsində maraqlı olduqlarını bildirib.

BDU və Türkmənistan Dövlət Universiteti birgə elmi konfrans keçirib

Mayın 31-də Bakı Dövlət Universitetinin və Türkmənistan Dövlət Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə "Mahtumquli Firaki və türkmən və Azərbaycan xalqları arasında mədəni-mənəvi əlaqələr" mövzusunda universitetlərarası onlayn elmi konfrans keçirilib.

TDU-nun elmi hissə müdiri Murad Xodjakuliyevin moderatorluğu ilə keçirilən görüşdə TDU-nun Türkmən ədəbiyyatı kafedrasının müdiri, dosent Amannepes Şixne-

pesov, Xarici ədəbiyyat kafedrasının müdiri dosent Romanquli Mustaqov, Arxeologiya və etnoqrafiya kafedrasının baş müəllimi Bikə Divanquliyeva, BDU-nun Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri Rauf Həsənov, Tarix fakültəsinin elmi işlər üzrə dekan müavini Kəmalə Nəcəfova, Arxeologiya və etnoqrafiya kafedrasının müəllimləri Tarix Dostiyev

və Qənirə Pirquliyeva və tələbələr iştirak ediblər

Ölkəmizdə əvvəlcə radionun (1926), sonralar isə televiziyanın (1956) kütləvi yayıma başlaması Azərbaycan dilinin tətbiq sahəsini və işləkliyini artırmaq, şifahi ədəbi dilimizin arealını genişləndirmək, dövlət dilinin normalarını, düzgün danışıq qaydalarını təbliğ etmək baxımından ciddi kulturoloji hadisəyə çevrildi.

Xüsusiən televiziya qısa müddətdə sürətlə inkişaf edərək ötən əsrin 50-ci illərində o zaman əsas nitq mədəniyyəti tribunası və ədəbi tələffüz nümunəsi kimi çıxış edən milli teatrın həmin funksiyasını öz üzərinə götürdü.

Hazırda bütün dünyada internetin ciddi uğurlarına baxmayaraq, hələ də əksər cəmiyyətlər üçün əsas məlumat mənbəyi olan televiziya auditoriyada öz kütləvilikini saxlayır, verdiyi məlumatlarla dünyanın mozaik mənzərəsini cızır və ictimai münasibətləri əks etdirən kütləvi kommunikasiya vasitəsi kimi çıxış edir. Bizi əhatə edən gerçəklik haqqında informasiyanı ekranda özünəməxsus şəkildə, yəni söz, səs və təsvirin köməyi ilə çatdıraraq, yüksək nitq mədəniyyəti tribunası sayılan televiziya, həm də dilin şifahi və yazılı qollarının sintezindən ibarət olan və "audiovizual" adlanan yeni istiqaməti yaratmışdır. "Televiziya dili" deyəndə adlarını çəkdiyimiz bu ümumi ifadə vasitələrinin məcmusu göz önünə gəlir, amma linqvistik baxımından bu sahənin dilindən danışanda müəxəssislər daha çox "nitq" anlayışına üstünlük verirlər.

Televiziya nitqi formaca şifahi ədəbi dilə, məzmunca isə şifahi publisistikaya, konkret janr və üslablara aiddir. Bu şifahlıq həmin janrların quruluşunda, dil baxımından isə daha çox orfoepiya və sintaksis sahəsində nəzərə çarpır. Ona görə də şifahlıq, mavi ekranda tamaşaçı ilə anlaşılıqlı, təsirli bir dildə danışmaq üçün nümunəvi ədəbi tələffüz - Azərbaycan dilinin orfoepiya normalarına əməl olunmasını vacib şərt kimi ortaya qoyur. Bu mənada hazırda ədəbi dilin orfoepiya normalarını, optimal ədəbi tələffüzü televiziya qədər geniş yayan, şifahi dilimizə kiçik ekran qədər gözəl boyalar, çalarlar vermək imkanı olan ikinci bir nitq tribunası tapmaq çətindir. Məhz buna görə də məzmun, forma və janrıdan asılı olmayaraq, ekrana çıxan hər bir televiziya verilişində ədəbi tələffüz məsələsi hər an diqqət mərkəzində saxlanılmalıdır. İstər siyasətçi və ya jurnalist, istər alim, həkim və başqa sənət sahibi, istərsə də peşəkar diktör, müğənni və ya aktyor olsun, fərqi yoxdur, onların hamısı danışıqlarını müasir ədəbi tələffüzün tələbləri əsasında qurmalı və nitq mədəniyyəti qaydalarına əməl etməlidirlər.

Doğrudur, dil mədəniyyəti deyəndə şifahi və yazılı nitq birgə götürülür. Ayrı-ayrı nitq mədəniyyəti anlayışı isə əsasən səsli, şifahi nitqə aid edilir. Amma onların hər ikisi dilə şüurlu münasibətlə, dilin ifadə vasitələrindən, xüsusiən şifahi nitqə xas olan üstün xüsusiyyətlərdən məqsədəuyğun şəkildə istifadə ilə bağlıdır. Bəs

haqqında danışdığımız dil və nitq mədəniyyəti baxımından televiziya auditoriyamızda hansı proseslər gedir, ədəbi dilimiz bu sahədə necə işlənir, ekranda şifahi nitqin qaydaları necə gözlənilir, bu sahədə hansı problemlər özünü göstərir?

Təbii ki, televiziya və radioda, ümumən, KİV-də gedən dil prosesləri, bütövlükdə ədəbi dildəki tendensiyaların tərkib hissəsidir və ekran-efirdəki dil hadisələrinə də məhz bu prizmadan yanaşılmalıdır. Sadəcə, hazırda ölkəmizdə formalaşmış yeni teleradio sistemi və bu çoxşəbəkəli sistemə daxil olan telekanallar geniş auditoriyaya əhatə etdiyi üçün dil proseslərini daha qabarıq əks etdirir. Tamaşaçı auditoriyasının ekran-efir sənətinə daha ciddi tələblərlə yanaşması və verilişlərdə gedən istər məzmun, istərsə də dil-davranış yanlışlıqları faktlarına həssas münasibət göstərməsinin əsas səbəbini də bununla izah etmək olar. Biz televiziya ekranında çıxış edənləri təkcə biliyinə, görünüşünə, davranış mədəniyyətinə görə deyil, həm də danışıqının məzmununa və nitq mədəniyyətinin səviyyəsinə görə qiymətləndiririk. Bəzən nöqsanlara, o cümlədən qabarıq dil xətalalarına verilən kəskin reaksiyalar o deməkdir ki, müasir intellektual tamaşaçı ana dilinə Azərbaycan xalqının ruhunu yaşadan, min illərdir ki, onun milli və mənəvi varlığını, mövcudluğunu qoruyub saxlayan müqəddəs xəzinə kimi baxır. Xalqın tarixi kökləri, mədəni irsi, elmi təfəkkürü, ictimai inkişaf yolu məhz bu xəzinədə öz əksini tapır. Ana dili hər bir xalqın mənəvi sərəvəti, mənəviyyatının güzgüsüdür. Ona görə də ana dilinə ehtiramla yanaşmaq, onun saflığını qorumaq, bu dilin qaydalarına əməl etmək, ana dilinin mötəbər daşıyıcısı və təəssübkeşi olmaq hər kəsin borcudur. Televiziyaların dövlət dili statusu daşıyan Azərbaycan ədəbi dilinə yanaşması məhz bu müddəalara əsaslanmalıdır.

Televiziya KİV-in aparıcı sahəsi kimi cəmiyyət həyatının bütün sahələrində gedən proseslərin güzgüsüdür və bu güzgüdə dil prosesləri də aydın və şəffaf görünür. Bu şəffaflığı şərtləndirən əsas səbətlər nitq materiallarının ədəbi dil normalarına və məntiqə uyğunluğu, söz və cümlələrin aydınlığı, səlisliyi. Bütün telekanalların hava proqnozu ilə bağlı buraxılışında tez-tez bu cümləni eşidirik: "filan yerdə günəşli (ya-

Ekran-efirdə ədəbi dilin bəzi problemləri

Televiziya nitq mədəniyyətinin, düzgün danışıqın təbliğatçısı olmalıdır. Bu mənada tamaşaçı düzgün danışıq, normativ tələffüzü aparıcıdan, diktordan, səlis nitqi, aydın diksiyası olan jurnalistlərdən öyrənir

xud tutqun, yağışlı, yağmursuz) hava şəraiti gözlənilir". Axı bilmək lazımdır ki, "hava şəraiti" ifadəsi, ümumiyyətlə, yanlışdır. Havanın şəraiti ola bilməz, hava günəşli ola bilər, yağmurlu, yağmursuz, yağışlı, qarlı, rütubətli və s. ola bilər.

Televiziya nitq mədəniyyətinin, düzgün danışıqın təbliğatçısı olmalıdır. Bu mənada tamaşaçı düzgün danışıq, normativ tələffüzü aparıcıdan, diktordan, səlis nitqi, aydın diksiyası olan jurnalistlərdən öyrənir. Lakin bu gün kamera qarşısında çıxış edənlərin danışıqında özünü göstərən bir sıra nöqsanlar, o cümlədən ayrı-ayrı səsələrin, sözlərin, qrammatik formaların yanlış tələffüzü, xüsusi adların təhrif edilməsi, söz və cümlə vurğularının yerində deyilməsi kiçik ekranın böyük missiyasına ciddi xəlal gətirir. Bu, dil üçün ciddi təhlükə sayılmalıdır.

Hazırda televiziya sahəsində ədəbi dilin inkişafına mane olan böyük təhlükələrdən biri də ekrana çıxan ayrı-ayrı şəxslərin bir çoxunda özünü bürüzə verən düşüncə və təfəkkür mədəniyyətinin aşağı olması, çıxışların məzmunundakı dayazlıq və bəsitlikdir. Bu adamların ifadə etdiyi solğun məzmunun kasib dil vasitələri ilə çatdırılması ədəbi dilimizin xeyrinə olmur. Məzmun və mündərcətsizliyi bir yana, həm də ədəbi nitq qüsurları (nitq rabitəsinin pozulması, duruxmalar, gərəksiz təkrarlar, vurğu yanlışlığı və s.) ilə müşayiət olunan belə çıxışların tirajlanaraq kütləviləşməsi ciddi problemlər yaradır. Bu mənada televiziya auditoriyamızın heç orta bilik səviyyəsi olmayan, dil, təfəkkür sarıdan əziyyət çəkən, amma kütlə arasında kifayət qədər populyarlıq qazanmış bəzi müğənnilərə efirdə danışmaq üçün geniş meydan verməsi təəccüb doğurur. Müğənninin işi oxumaqdır, ona əziyyət verib saatlarla danışdıran telekanallar ana dilimizə vurduqları ziyan haqqında ciddi düşünməlidirlər.

Dil və təfəkkür bəsitliyi, ədəbi dilimizin ifadə imkanlarından bəhrələnmə bilməmək təkcə ayrı-ayrı çıxışçılara və mahnı ifaçılarına aid deyildir. Bu arzuolunmaz vəziyyət bəzi müəllif verilişlərində, jurnalistlərin hadisə yerindən reportajlarında və digər xəbər materiallarında da özünü göstərir. Həmin verilişlərdə Azərbaycan dilinin zəngin leksik qatından və sintaktik konstruksiyalarından zəif istifadə dilimizin ifadə imkanlarını xeyli daraldır.

Bu gün Azərbaycanda müstəqil saytların, yutub kanallarının və özəl teleradio stansiyalarının sayı artmaqdadır. Bir tərəfdən texnoloji proseslərin güclənməsi, digər tərəfdən medianın belə geniş şəbəkəyə malik olması xarici dillər-

dən alınma sözləri sürətlə dilimizə daşımaqdadır. Bu, prinsipcə təbii prosesdir. Yəni burada puristlər kimi alınma sözlərin qarşısına sədd çəkmək qeyri-mümkündür, çünki dil canlı orqanizmdir, ikincisi isə bütün dünya dillərində olduğu kimi, bizdə də sürətli proseslər daha çox leksik layda gedir. Göründüyü kimi, proseslər özünü, ilk növbədə, alınma sözlərin sürətlə dilə daxil olub yerli-yersiz işlədilməsində, ikincisi isə termin yaradıcılığında və qismən də dilin öz sözlərinin şəkil dəyişmələrində göstərir. Bütövlükdə publisistik üslubun təcrübəsində beynəlxalq leksikonun dilə daxil olması, ümumən, müsbət hadisədir. Ona görə ki, bu prosesdə dil təfəkkürümüz müasirləşir, intellektuallaşır və beynəlmilləşir. Ancaq təbii ki, burada da bir əndazə olmalıdır. Məsələn, alternativ, alqoritm, analoq, alyans, debat, dicey, fenomen, gender, haker, kreativ, konsensus, kompromis, konformist, kontur, korporativ, kulis, lobbi, market, menecer, kompüter, korporasiya, passionar, prodüser, proyek, sammit, separatizm, surroqat və s. kimi onlarca alınma sözün Azərbaycan dilində işlənməsi tamamilə təbiidir. Bu kimi beynəlmilöl sözlərin hamısı eyni dərəcədə işlək deyildir, əsasən intellektual şəxslərin nitqi üçün səciyyəvidir və KİV-in, o cümlədən televiziyanın dilinə də həmin mənbədən keçir.

Alınma sözlərlə, o cümlədən xarici adlarla bağlı ən ciddi problemlərdən biri xəbər proqramlarında vurğuların yanlış deyilməsidir. İstər kadr arxasında, istərsə də kadrda ani səslənib keçən cümlənin mənasının dəqiq çatdırılmasında vurğu əvəzsiz rol oynayır. Təəssüf ki, hələ də aparıcıların bəziləri efirdə tez-tez səslənən alibi, anomaliya, kimya, kommunikasiya, mesencer, raket, platforma, titul, rakurs kimi alınmalarda vurğunun hansı hecanın üzərinə düşməsinə müəyyənləşdirməkdə çətinlik çəkir, pis odur ki, öyrənmək də istəmir. Belə faktların sayını istənilən qədər artırmaq olar və hesab edirəm ki, kamera qarşısına çıxan hər bir jurnalist və aparıcı nitq mədəniyyətinə ümumi milli mədəniyyətimizin ayrılmaz tərkib hissəsi kimi baxmalıdır. Yaddan çıxarmayaq ki, dilimizdə səlis ahəng, intonasiya çalarları və tələffüz gözəlliyi yaradan sabit vurğu normaları vardır və bu normalara əməl etmək hamı üçün vacibdir.

Verilişin formatı, bu formada uyğun aparıcı, efir və proqrama yarayan danışıq üslubu, bədən dili, pauzalardan istifadə mədəniyyəti televiziya əsas faktorlardır. Bu sırada aparıcı elementi önəmli rol oynayır və onun nitqi tam nümunəvi olmalıdır. Böyük

Üzeyir bəy Hacıbəylinin hələ 1909-cu ildə "Tərəqqi" qəzetində çap olunmuş "Yeni üsuli-təbii haqqında bir neçə söz" adlanan məqaləsi bu baxımdan çox ibrətamizdir. Üzeyir bəy adıçəkilən məqalədə müəllimlərin dil qüsurlarından danışır və qeyd edirdi ki, özü yaxşı danışa bilməyən müəllim şagirdə nə öyrədə bilər ki? Eyni ilə də bu gün soruşmaq olar ki, özü yaxşı danışa bilməyən teleaparıcı kimin üçün nitq mədəniyyəti nümunəsi ola bilər? Təəssüf ki, hazırda özəl televiziyalarda aparıcıların, xüsusiən əyləncə və şou proqramlarını aparıcıların dilində xeyli qüsurlar özünü göstərir. Tamaşaçıların əksəriyyəti efirdə sözləri "qol-budaq" edən, yarı rus, yarı azərbaycanca danışan, ləhcə və jarqondan istifadə edən kifayət qədər aparıcı tanıyır. Vəziyyət o həddə çatıb ki, bəzən tamaşaçı gündəlik xəbərlər proqramını təqdim edən diktörün xəbər aparıcısı yox, mimik və jest hərəkətləri təlimçisi olduğu qonağına gəlir. Televiziyaların efirində ciddi auditoriyaya ünvanlandığı iddia edilən proqramların, tele-debatların əksəriyyətində "gəlifdi", "oturuf", "uje", "tembole", "bole-meni", "konečno", "kstatı" kimi sözlərdən istifadə olunur. Efirdə danışan bəzi aparıcıların hansı bölgəni təmsil etməsinin onun ilk cümləsindən anlamaq olar. Ən nəzərə çarpan ciddi qüsurlardan biri bu aparıcıların intellektual baxımdan axsamaması və onların dilindən rus sözlərinin səslənməsidir.

Şifahi kütləvi informasiya vasitələri olan televiziya və radio məlumatın çatdırılmasında daha operativ, effektiv və təsirli olduğuna görə mətbuatı-yazılı KİV-i çox qabaqlayır. Bu özəllik birbaşa dil prosesinə də təsir edir. Nəticədə bugünkü dil proseslərində şifahi dil yüksək normativliyi olan Azərbaycan dilinin yazı əvəzinə, televiziya nitqi isə sabit qaydaları olan qəzet dilinə ciddi təsir edir. Bu səbəbdən də son zamanlar yazının, eləcə də yazı normativliyinin, yəni orfoqrafiya qaydalarının kultunun zəifləməsi müşahidə olunur. Ona görə də bir vaxtlar ekran-efirdən daha çox yazı dilinin intonasiyası, yazıldığı kimi oxumaq, ciddi diktör tələffüzü eşidilirdisə, bu gün, əksinə, mətbuatın - qəzetlərin, jurnalların, daha çox isə saytların dilində şifahi nitqin təsiri aşkar hiss olunur. Yəni şifahi nitqə xas olan xüsusiyyətlər az qala hər addımda yazılı dilin standart və normativlərini "pozmaqla" yeni ünsiyyət, yeni diskurs modelləri təqdim edir. Hesab edirəm ki, bu tendensiyanın elmi baxımdan öyrənilməsi çox önəmlidir və belə elmi yanaşma televiziya auditoriyamızda ədəbi dilin işlənməsi ilə bağlı yol verilən ədəbi nitq normalarının da aradan qaldırılmasında əhəmiyyətli rol oynaya bilər.

Qulu Məhərrəmli,
Multimedia və elektron kommunikasiya kafedrasının professoru

Sosial elmlər və psixologiya fakültəsində

elmi konfrans keçirilib

Mayın 5-də Sosial elmlər və psixologiya fakültəsində Pedaqogika kafedrasının təşkilatçılığı ilə "Müasir təhsilin məzmununda milli-mənəvi və ümumbəşəri dəyərlər" mövzusunda onlayn elmi konfrans keçirilib.

Pedaqogika kafedrasının müdiri Ləzifə Qasımovanın moderatorluğu ilə keçirilən konfransda gənclərdə vətənpərvərlik və milli-mənəvi şüurun təbliğində, milli mənlik şüurunun inkişaf etdirilməsində təhsilin rolu və vəzifələrindən irəli gələn məsələlər haqqında məruzələr edildi.

Konfransın plenar iclasını giriş sözü ilə açan Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin dekanı Hikmət Əlizadə "Kəşf yolu ilə öyrənmə təfəkkür və təxəyyülün inkişafı yolu kimi" mövzusunda

məruzə ilə çıxış edərək müasir təhsildə vətənpərvərlik, mənəvi dəyərlər sisteminin gənclərə aşılması, bu istiqamətdə görülən işlər barədə geniş məlumat verdi.

Plenar iclasda BDU-nun professoru Rüfət Hüseynzadə "Ulu Öndər Heydər Əliyev nəzəri irsində müəllimlik", Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutunun elmi katibi Akif Abbasov "Təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsində pedaqoji ekspertizanın rolu", Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutunun Elmi-pedaqoji kadrların hazırlanması şöbəsinin müdiri İntiqam Cəbrayilov "Müasir təhsil və şəxsiyyətin formalaşdırılması problemi" mövzularında məruzələr ediblər.

Konfrans öz işini bölmə iclaslarında davam etdirib.

"Qarabağ zəfəri Heydər Əliyev siyasətinin nəticəsidir" adlı tədbir keçirilib

Bakı Dövlət Universitetində 44 günlük Vətən Müharibəsindəki qələbəmizə həsr olunmuş silsilə tədbirlər keçirilir. Mayın 24-də Tarix, Geologiya, Kimya, Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültələrinin birgə təşkilatçılığı ilə "Qarabağ zəfəri Heydər Əliyev siyasətinin nəticəsidir" adlı növbəti tədbir təşkil olunub.

BDU-nun Tarix fakültəsinin tədris işləri üzrə dekan müavini Bəxtiyar Nəbiyev giriş sözü ilə çıxış edərək Ulu Öndər Heydər Əliyevin istər 1969-1982-ci illər, istərsə də 1993-2003-cü illərdə Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrlərdə ölkəmizin inkişafında əvəzolunmaz xidmətlərindən danışıb, Ulu Öndərin layiqli davamçısı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın hərtərəfli inkişafından söz açıb.

Sonra məruzə ilə çıxış edən

BDU-nun Tarix fakültəsinin Mənbəşünaslıq, tarixşünaslıq və metodika kafedrasının müdiri, Milli Məclisin üzvü, professor Anar İsgəndərov Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1969-1982-ci illərdə Azərbaycan SSR-yə rəhbərlik etdiyi dövrdə ölkəmizin aqrar ölkədən sənaye ölkəsinə çevrilməsindən, 1978-ci ildə Azərbaycan SSR-nin Konstitusiyasının qəbulu zamanı Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi qəbul olunmasındakı rolundan bəhs edib. 1993-2003-cü illərdə Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycan Respublikasına rəhbərliyi dövründə istər iqtisadiyyatın, istər hərbi sənayenin inkişafındakı rolundan söz açıb.

2003-cü ildən Prezidentimiz İlham Əliyevin Heydər Əliyevin layiqli davamçısı olaraq Azərbaycanın daha da qüdrətləndiril-

məsi və nəhayət ərəzi bütövlüyünün təmin edilməsindəki misilsiz xidmətlərindən danışıb. Anar İsgəndərov 44 günlük Vətən müharibəsindəki möhtəşəm qələbənin Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi dühası ilə Müzəffər Ali Baş Komandan, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin siyasi sərəştəsinin səsleşməsinin nəticəsi olduğunu bildirib.

Tədbirin sonunda iştirakçıların sualları cavablandırılıb.

BDU-da 28 may - Respublika Günü qeyd olunub

Mayın 28-də Filologiya fakültəsində 28 May - Respublika Gününa həsr olunmuş "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə ədəbi mühit və dil siyasəti" adlı onlayn tədbir keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Filologiya fakültəsinin sosial məsələlər və tələbələrə iş üzrə dekan müavini Anar Fərəcov müasir dövlətçiliyimizin qurulmasında AXC-nin tarixi xidmətlərindən söz açıb, xüsusilə elm və təhsil sahəsində aparılan islahatları diqqət çəkərək artıq qalib ölkəmizin bu tarixi günü böyük fəxr və qürur hissi ilə qeyd etdiyini vurğulayıb.

Sonra söz məruzəçilərə verilib. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi kafedrasının professoru Vaqif Sultanlı "AXC dövründə ədəbiyyat" adlı məruzəsində cümhuriyyət dövrünün ədəbi-mədəni mühitindən, bu illərdə yaşayıb-yaradan ədəblərin ictimai-siyasi fəaliyyətindən və yazılan əsərlərin milli-ideoloji fikrin inkişafındakı rolundan, müxtəlif ədəbi növlərə məxsus əsərlərin, xüsusən siyasi lirikanın poetik özəlliklərindən, ədəbi tənqid sahəsində aparılan araşdırmalardan danışıb.

Filologiya fakültəsinin II kurs tələbəsi, Tələbə Elmi Cəmiyyətinin sədri Fidan Hüseynovanın "AXC dövründə dil siyasəti" adlı məruzəsində Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi inkişaf tarixindən, regional mövqeyindən, AXC-nin həyata keçirdiyi dil quruculuğundan, ana dilinə göstərilən xüsusi diqqət və qayğıdan bəhs olunub.

Tədbirdə tələbələrin ifasında vətənpərvərlik mövzusunda mahnı və şeirlər səsləndirilib, AXC dövrünə həsr edilmiş videoçarx və Xarıbülbul festivalından fraqmentlər nümayiş olunub.

Mayın 28-də Şərqsünaslıq fakültəsinin Tələbə Gənclər Təşkilatının təşkilatçılığı ilə 28 May - Respublika gününə həsr olunmuş "Müsləman şərqiində ilk demokratik Cümhuriyyət" adlı onlayn tədbir keçirilib.

Fakültənin dekan müavini Şahin Yusifli iştirakçıları Respublika Günü münasibəti ilə təbrik edərək Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yarıdığı mürəkkəb tarixi şərait, Cümhuriyyət dövründə əldə olunan uğurlar, ilk Azərbaycan universitetinin təsis edilməsi, ilk parlamentin fəaliyyətə başlaması, Cümhuriyyət liderlərinin Paris Sülh Konfransına yollanması, bu yolda olan çətinliklər, Cümhuriyyət və qonşu xalqların münasibətləri barəsində məlumat verib.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 103-cü ildönümünə həsr olunmuş videoçarx hazırlanıb.

Bakı Dövlət Universitetinin Mədəniyyət Yaradıcılıq Mərkəzi və Jurnalstika fakültəsinin Tədris-tele-radio studiyası birgə (BDU TV) 28 May - Respublika Gününa həsr olunmuş musiqili kompozisiya hazırlayıb. Kompozisiyada Mərkəzin solisti Rəqsanə Əsədova "Yaşa mənim xalqım" musiqisini səsləndirib.

"Azad iradə və əxlaqi məsuliyyət" mövzusunda seminar

Mayın 31-də Sosial elmlər və psixologiya fakültəsində Tələbə Elmi Cəmiyyətinin (TEC) təşkilatçılığı ilə "Azad iradə və əxlaqi məsuliyyət" mövzusunda seminar keçirilib.

Tədbirdə fakültənin elmi işlər üzrə dekan müavini Qızılgül Abbasova və TEC sədri Zeynəb Rəşidova çıxış edib, seminar haqqında iştirakçılara məlumat verib, mövzunun əhəmiyyətindən danışıblar. Fəlsəfə kafedrasının müəllimi Elmar Hüseynov "Azad iradə və əxlaqi məsuliyyət" mövzusunda təqdimatla çıxış edib. Məruzədə XX-XXI əsrləri əhatə edən Müasir Qərb fəlsəfəsi üzrə problemə aid düşüncə istiqamətləri, iradə anlayışının bütün aspektləri, azad iradə ilə bağlı bir çox istiqamətlərdə aparılan tədqiqatlardan bəhs edilib.

BDU-da alınmış nəticələr kənd təsərrüfatı üçün yeni tip nano-gübrələrin hazırlanmasına imkan verir

Nanoaraşdırmalar Elmi-Tədqiqat Mərkəzində metal əsaslı nanohissəciklərin "yaşıl sintezi" metodları işlənmiş, nanohissəciklərin dənli bitkilərin və eləcə də pambıq bitkisinin inkişafına təsiri öyrənilmişdir. Müəyyən edilmişdir ki, bitkilərin toxumlarını nanohissəciklərlə işlədikdə toxumların suudma qabiliyyəti, cücərmə faizi, cücərtilərin böyümə intensivliyi, cücərtilərdə piqment tərkibi və mühüm fermentlərin aktivliyi ciddi dəyişikliklərə məruz qalır.

Nanohissəciklər tərkibindən, konsentrasiyasından, forma və ölçülərindən asılı olaraq bitkilərin inkişafına stimullaşdırıcı təsir edir və onların stress amillərə qarşı müqavimətini artırır. Fe və Al nanohissəcikləri birləşməli və ikilərəli bitkilərin inkişafını sürətləndirir, pambıq bitkisinin duzadavamlılığını artırır. Nanohissəciklərin tətbiqi dənli bitkilərin və eləcə də pambığın şoran torpaqlarda yetişdirilməsinə və məhsul verməsinə imkan verir. Nəticələr kənd təsərrüfatı üçün yeni tip nano-gübrələrin hazırlanmasına imkan verir.

Hər il mayın 18-i dünya ölkələrində Beynəlxalq Muzeylər Günü kimi qeyd edilir.

Beynəlxalq Muzeylər Günü 1977-ci ildə Beynəlxalq Muzeylər Şurası (ICOM) tərəfindən xalqlar arasında mədəni mübadilə və əməkdaşlığın inkişafına kömək məqsədilə təsis edilmişdir. Bu günün məqsədi muzeylərin cəmiyyətin həyatında nə dərəcədə mühüm rol oynadığını nümayiş etdirməkdir. Azərbaycanda da Beynəlxalq muzeylər günü qeyd edilir.

Ötən əsrin 30-cu illərindən etibarən ölkəmizdə müxtəlif təmayüllü - dövlət, memorial, səyyar, ədəbiyyat, incəsənət, tarix, musiqi, qoruq, teatr muzeyləri yaradılıb. Sonrakı illərdə Azərbaycanda yeni muzeylər fəaliyyətə başlayıb.

XX əsrin əvvəllərində isə Bakıda, xalq məktəbləri müdiriyyəti nəzdində pedaqoji, həmçinin Ümumrusiya Texniki Cəmiyyətinin Bakı şöbəsi nəzdində qapalı muzeylər yaradılıb. Azərbaycanda dövlət səviyyəsində 1919-cu ildə - Xalq Cümhuriyyətinin dövründə təməli qoyulmuş ilk milli muzey 1920-ci ildən Azərbaycan Dövlət Muzeyi kimi fəaliyyət göstərib.

Azərbaycanda milli-mənəvi dəyərlərimizə, o cümlədən muzey işinə daim dövlət qayğısı olub. Ölkəmizdə muzey işinin inkişafı Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Xalqımızın milli tarixi və mədəni irsinin qorunmasında muzeylərin dəyərinə dərin və həssaslıqla duyan Ulu Öndər respublikada müvafiq şəbəkənin genişləndirilməsini, onun maddi-texniki bazasının gücləndirilməsini daim diqqətdə saxlamışdır. Azərbaycan mədəniyyətinin Üzeyir Hacıbəyli, Hüseyn Cavid, Cəlil Məmmədquluzadə, Məmməd Səid Ordubadi, Cəfər Cabbarlı, Bülbül, Səməd Vurğun, Niyazi və digər nəhəng simalarının memorial-xatirə, mənzil, bölgələrdə tarixdiyarşünaslıq muzeyləri məhz Ulu Öndər Heydər Əliyevin şəxsi təşəbbüsü sayəsində yaradılmışdır.

Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən muzey işinin inkişafı üzrə müəyyən edilmiş prioritetlər bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident, UNESCO-nun və ISESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi altında fəaliyyət göstərən Heydər Əliyev Fondu tərəfindən uğurla davam etdirilir.

Azərbaycan dövlətinin uğurlu mədəniyyət siyasəti nəticəsində son illər muzeylərimizin dünyanın nüfuzlu muzeyləri ilə əlaqələri genişləniş, bu sahədə yeni nailiyyətlər əldə edilmişdir.

Ümummilli Liderimizin siyasətinin öyrənilməsi, azərbaycançılıq məfkurəsinin inkişaf etdirilməsi məqsədilə yaradılan Heydər

Əliyev muzeyləri isə respublikada muzey şəbəkəsinin genişləndirilməsi sahəsində mühüm hadisə kimi qiymətləndirilməlidir.

Bu gün universitet muzeylərinin əhəmiyyəti, onun təhsil və elmlə birgə vəhdəti gələcək nəsillərin tariximizə və mədəni irsimizə bağlılığında vacib faktorlardandır. Bu gün ölkəmizdə fəaliyyət göstərən dövlət və özəl ali məktəblərinin əksəriyyətində muzey əhəmələrinin inkişafı fəhləndiricidir. Bildiyimiz kimi, ölkəmizdə 200-dən çox muzey fəaliyyət göstərir və onların ekspozisiyaları azərbaycançılıq məfkurəsinə uğurla təbliğ edirlər.

Hazırda Bakı Dövlət Universitetində beş muzey fəaliyyət göstərir: 1997-ci ildə Ulu Öndərin şəxsi razılığı ilə yaradılmış *Heydər*

18 May - Beynəlxalq Muzeylər Günüdür

Hazırda Bakı Dövlət Universitetində 5 muzey fəaliyyət göstərir

Heydər Əliyev muzeyi Ulu Öndərin şəxsi razılığı ilə 1997-ci ildə yaradılmış, burada BDU-nun dünya şöhrətli məzunu və fəxri doktoru olan böyük şəxsiyyətin həyatının müxtəlif dövrlərini əks etdirən, tələbələr üçün son dərəcə tərbiyəvi, tədqiqatçılar üçün elmi əhəmiyyəti olan zəngin materiallar və tarixi sənədlər saxlanılır

dər Əliyev muzeyində, BDU-nun dünya şöhrətli məzunu və fəxri doktoru olan böyük şəxsiyyətin həyatının müxtəlif dövrlərini əks etdirən, tələbələr üçün son dərəcə tərbiyəvi, tədqiqatçılar üçün elmi əhəmiyyəti olan zəngin materiallar və tarixi sənədlər saxlanılır.

BDU-nun tarixi muzeyi 1920-ci ildə fəaliyyətə başlayıb, görkəmli ziyalılar, alimlər haqqında sənədlər, qısa tarixi məlumatlar, müxtəlif dövrlərdə tədris prosesində və elmi araşdırmalarda istifadə olunan alət və avadanlıqlar, cihaz və qurğular, universitet həyatında baş verən əlamətdar hadisələri əks etdirən fotomaterialardan ibarətdir.

Tələbələrin "Geologiya" və "Geologiya mühəndisliyi" ixtisaslarına dərin yiyələnmələri

üçün mineralogiya, kristalloqrafiya, petroqrafiya, faydalı qazıntılar və digər sahələr üzrə mütəmadi zəngin kolleksiyalar, tematik sərgilər və ekspozisiyalar təşkil edilən, geoloji fənlərin məşğələ dərsləri keçirilən Geologiya fakültəsinin "*Faydalı qazıntılar muzeyi*" fəaliyyət göstərir.

Ali və orta məktəblərin biologiya müəllimlərinin ixtisaslarını təkmilləşdirmə auditoriyasına çevrilmiş, peşəkar kadrların hazırlanmasında fəal "iştirak edən" "*Təkamül muzeyi*" 1937-ci ildə təsis olunub.

1976-cı ildə yaradılmış zəngin osteoloji materiallar, gil məmulatları, Qafqaz Albaniyası, antik və orta əsrlərə aid nümunələr, eləcə də Azərbaycan məişətini, zəngin mədəni irsini əks etdirən "*Arxeologiya və etnoqrafiya muzeyi*"

universitet muzeyləri əhəməsini yaşadan, tələbələr, müəllimlər və tədqiqatçıların bəhrələndiyi mədəniyyət ocaqlarındandır.

Tariximizi və mədəniyyətimizi yaşadan muzeylərə dövlət qayğısı ilə yanaşı, cəmiyyətin hər bir üzvünün diqqəti və yaradıcı münasibəti olduqca vacibdir. Bu cür münasibət xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinin qorunub saxlanması və sabaha ötürülməsi, gənc nəslin düzgün tərbiyə olunması və vətənpərvərlik ruhunda formalaşması üçün möhkəm zəmin yaradır. Bakı Dövlət Universitetində fəaliyyət göstərən muzeylər də gənc nəslin - tələbələrin elmi və sosial fəaliyyətinin tam təmin edilməsində mühüm rol oynamaqdadır.

"Ədibin Evi" Ədəbiyyata Dəstək Fondu kimi fəaliyyət göstərəcək

Mayın 21-də XX əsr milli ədəbi-bədii fikir tarixinin görkəmli nümayəndəsi, yazıçı, alim və pedaqoq Mir Cəlal Paşayevin 1929-1941-ci illərdə İçərişəhərdə yaşadığı məkanda yaradılmış "Ədibin Evi" bundan sonra fəaliyyətini Ədəbiyyata Dəstək Fondu kimi davam etdirəcək.

Xatırladaq ki, Mir Cəlalın məşhur əsərləri, o cümlədən "Bir gəncin manifesti", "Dirilən adam", "Füzuli sənətkarlığı", həmçinin bir çox populyar satirik hekayələri bu evdə qələmə alınmışdır. Həmin evdə anadan olmuş

yazıçının oğlu akademik Arif Paşayev 2017-ci ildə evi bərpa edərək mədəniyyət ocağı kimi istifadəyə verib.

Bu barədə AZƏRTACa "Ədibin Evi" Ədəbiyyata Dəstək Fon-

dunun icraçı direktoru Şəfəq Mehriyeva deyib.

Fondun Himayəçilik Şurasının üzvləri Bakı Dövlət Universitetinin kafedra müdiri Ədibə Paşayeva, həmin universitetin professoru

Təhsin Mütəllibov və "ADA" Universitetinin rektoru Hafiz Paşayevdir. Şuranın qərarı ilə fondun icraçı direktoru vəzifəsinə "ADA" Universitetinin müəllimi Şəfəq Mehriyeva təyin olunub.

"Ədibin Evi" Ədəbiyyata Dəstək Fondu Azərbaycan ədəbiyyatını, tarixini, mədəniyyətini, ədəbi irsini tədqiq və təbliğ edəcək tədbirlər həyata keçirəcək. Fond gənc nəsli diqqətdə saxlayaraq "oxu" mədəniyyətini gücləndirmək, xalqa və Vətənə sevginin aşılmasında ədəbiyyatımızın rolunu vurğulamaq niyyəti təsdiqlənir. Bu barədə professor

Təhsin Mütəllibov bildirib: "Zamanında xalq yaradıcılığı ilə klassik bədii üslubun qabaqcıl təcrübələrini ədəbiyyatımızın hekayəçilik ənənələrinə gətirən Mir Cəlalın irsinin gənc yazıçılara nümunə olacağına ümid edirik. Onun qələminin əsas müraciət ünvanı - insanlıq fəlsəfəsinin təlqini bu gün də aktualdır. Gənclərimizin bu və digər mövzulara müraciət edərək ustamızın ənənələrini yaradıcı şəkildə davam etdirəcəklərini gözləyirik".

Mayın 3-də Sosial elmlər və psixologiya və Coğrafiya fakültələrinin birgə təşkilatçılığı ilə "Qələbəyə aparın yol - birliyimizin gücü" adlı tədbir keçirilib. Tədbiri giriş sözü ilə açan Fəlsəfə kafedrasının müəllimi Nəzakət Kərimova Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə şanlı Azərbaycan Ordusunun zəngin mədəniyyətimizin sönməz ocağı, böyük şair, musiqiçi və mütəfəkkirlər yetişdirmiş Qarabağın mənfur düşmənin tapdığından azad olunmasının müasir Azərbaycan tarixi üçün uğurlu hadisə olduğunu diqqətə çatdırıb.

Coğrafiya fakültəsinin dekanı Şəkar Məmmədova Azərbaycan

"Qələbəyə aparın yol - birliyimizin gücü"

xalqının şanlı qələbəyə çatmaq üçün keçdiyi çətin və şərəfli yoldan söz açıb, qələbənin əldə edilməsində güclü iqtisadiyyat, müasir ordu ilə yanaşı, milli həmrəylik, iqtidar-xalq birliyinin mühüm rol oynadığını vurğulayıb.

Sonra Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin Fəlsəfə kafedrasının müdiri Kəmalə Pənahova işğal altında olan ərazilərin azad edilməsi uğrunda 44 gün davam edən Vətən Müharibəsinin dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin gərgin və yorulmaz

əməyi, dünyanın aparıcı ölkələri ilə bərabər səviyyədə həyata keçirilmiş ordu quruculuğu, Azərbaycana münasibəti köklü şəkildə dəyişmiş beynəlxalq siyasət və özünü dəmir yumruq kimi göstərmiş xalq-iqtidar birliyi əsasında Qələbə ilə başa çatdığını tarixi və siyasi əhəmiyyətli hadisə kimi qiymətləndirib.

Sonda hər iki fakültənin tələbələrinin hazırladığı BDU-nun şəhid məzunlarının əziz xatirəsinə həsr olunmuş bədii kompozisiya nümayiş etdirilib.

Aşıq Ələsgərin 200 illik yubileyinə həsr edilmiş tədbir keçirilib

Mayın 26-da Bakı Dövlət Universitetində ustad sənətkar Aşıq Ələsgərin 200 illik yubileyinə həsr edilmiş ədəbi-bədii tədbir keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayev Azərbaycan aşıq sənətinin görkəmli nümayəndəsi Aşıq Ələsgərin 200 illik yubileyinin təntənəli şəkildə qeyd edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən 18 fevral 2021-ci il tarixli Sərəncam imzalandığını diqqətə çatdırıb, həmin sərəncamda ölkə başçısının Aşıq Ələsgərin yaradıcılığına, sənətinə böyük dəyər verdiyini vurğulamışdır. Elçin Babayev qeyd etmişdir ki, xalqımızın bütün milli-mənəvi dəyərləri, yazılı və şifahi abidələri kimi Aşıq Ələsgər yaradıcılığı da hər zaman Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin diqqət mərkəzində olmuşdur. Məhz Ulu Öndərimizin təşəbbüsü və bilavasitə rəhbərliyi ilə hələ sovet dövründə Aşıq Ələsgərin 150 illik yubiley tədbirləri dövlət səviyyəsində ölkə və ittifaq miqyasında təntənəli şəkildə qeyd edilmiş, böyük söz ustasının əsərləri dəfələrlə nəşr olunmuş, qədim yurd yerimiz olan Göyçə maha-

linda Aşıq Ələsgərin abidəsi ucaldılmışdır. Rektor bildirmişdir ki, aşıq sənətinə Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev tərəfindən göstərilən diqqət və qayğı bu gün cənab Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Cənab Prezidentimizin və ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın sözləri sayəsində aşıq sənəti 2009-cu ildə UNESCO-nun qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilmişdir.

Sonra Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin sədri, Əməkdar elm xadimi, professor Məhərrəm Qasımlı, Milli Məclisin deputatı Naqif Həməzəyev, BDU-nun kafedra müdiri Knyaz Aslan çıxış ediblər. Çıxışlarda Aşıq Ələsgər sənətinin qüdrətindən, eyni zamanda ölkəmizdə aşıq sənətinə verilən yüksək qiymətdən bəhs edilmişdir.

Tədbir bədii hissə ilə davam etdirilib. Bədii hissədə Aşıq Ələsgərin şeirləri saz havaları üstündə ifa olunub.

Tədbirin sonunda çıxış edən Aşıq Ələsgərin nəticəsi Xətai Ələsgərli yüksək səviyyəli tədbirin təşkilatçılığı üçün BDU rəhbərliyinə və iştirakçılara Aşıq Ələsgər ocağı adından təşəkkürünü bildirib.

"Qarabağ: milli-mənəvi dəyərlər ocağı"

Mayın 4-də Mexanika-riyaziyyat fakültəsində Tələbə Gənclər Təşkilatının (TGT) təşkilatçılığı ilə "Qarabağ: milli-mənəvi dəyərlər ocağı" adlı onlayn tədbir keçirilib. Tədbirdə Mexanika-riyaziyyat fakültəsinin TGT sədrinin müavini Fidan Məmmədli və fakültənin tələbəsi Aida Ömərli təqdimatla çıxış edib. Təqdimatda Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi olan Qarabağın füsunkar təbiəti, yaşı minilliklərlə ölçülən abidələri və zəngin mədəniyyətini özündə əks etdirən slayd və videoçarx nümayiş olunub. Videoçarxda həmçinin, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə bərpa-quruculuq işləri, Qarabağın yeni və qürurverici görüntüləri öz əksini tapıb.

Jurnalistika fakültəsinin əməkdaşları beynəlxalq konfransda çıxış edib

Jurnalistika fakültəsinin Beynəlxalq jurnalistika və informasiya siyasəti kafedrasının müəllimi Vəfa İsgəndərova Azərbaycan Turizm və Menecment Universitetində "Pandemiya dövründə keyfiyyətli tədrisin təşkili problemləri" mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfransda "Distant təhsilə

keçid, problem və perspektivlər" mövzusunda məruzə edib. V.İsgəndərova pandemiya dövründə onlayn təhsilin təbii, qarşıya çıxan problemlərdən danışdı, bu cür təhsilin hansı perspektivləri olduğunu vurğulayıb.

"Jurnalistika" elmi-tədqiqat laboratoriyasının elmi işçisi Nigar Ağayeva isə "Distançionnoe obu-

çenie v usloviyax pandemii: plyus i minus" ("Pandemiya dövründə məsafədən təhsil: müsbət və mənfi tərəflər") mövzusunda çıxış edərək pandemiya dövründə ənənəvi təhsildən distant təhsilə keçid prosesində müsbət və mənfi cəhətləri nümunələr əsasında konfrans iştirakçılarının nəzərinə çatdırıb.

Coğrafiya fakültəsində elmi seminar keçirilib

Mayın 4-də Coğrafiya fakültəsində "Şirvan çaylarının su və gətirmələr axımında müasir trendlərin qiymətləndirilməsi" mövzusunda onlayn elmi seminar keçirilib. Hidrometeorologiya kafedrasının dissertantı Anar Nuriyev mövzu ilə bağlı məruzə edib. Məruzədə son dövrlər iqlim dəyişmələri ilə yanaşı su ehtiyatlarından istifadədə antropogen təsirlər və su ehtiyatlarının çay hövzəsindən götürülməsi ilə çay axımının ümumi həcmində azalması haqqında məlumat verilib. Şirvan çaylarının çoxillik axımının dinamika və ildaxili dəyişməsi təhlil olunub, iqlim dəyişmələrinin ərazinin su ehtiyatlarına təsiri, həmçinin illik axımın fəssillər üzrə dəyişməsi və asılı gətirmələr axımı tədqiq edilib. Bundan başqa gətirmələr axımı ilə su sərfi arasında əlaqələr təhlil olunaraq, alınmış məlumatlar əsasında tərtib olunmuş ərazinin bulanılıq xəritə sxemi təqdim olunub.

Mövzu ətrafında fakültə əməkdaşları - Məqsəd Qocamanov, Yaqub Qəribov, Həbibə Soltanova, Elxan Nuriyev, İradə Əliyeva, Sabir İskəndərov, Rəşad Sədullayev və başqaları çıxış ediblər.

Daha sonra Hidrometeorologiya kafedrasının magistrantı Natəvan Tağıyeva "Su ehtiyatlarının əhəmiyyəti və su qıtlığının yaratdığı problemlər", Fiziki coğrafiya kafedrasının magistrantı Reyhan Rüstəmov "Arazboyu düzənliklərin müasir landşaftlarının idarə edilməsi", Geodeziya və kartoqrafiya kafedrasının magistrantı Nurlan Əzizli "Geomatika və geomatik modelləşdirmənin nəzəri praktiki əsasları", Fiziki coğrafiya kafedrasının magistrantı Sona Qasımlı "Mil və Muğan düzlərinin müasir təbii landşaftlarının təhlili" və Xarici ölkələrin iqtisadi-siyasi coğrafiyası və turizm kafedrasının magistrantı Ələvsət Bayramov "Azərbaycanda Halal turizmin formalaşması və inkişaf perspektivləri" mövzularında çıxışlar ediblər.

BDU-da vaksinasiya prosesinin ikinci mərhələsi həyata keçirilib

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 16 yanvar tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında COVID-19 xəstəliyi əleyhinə 2021-2022-ci illər üçün Vaksinasiya Strategiyası"na əsasən bu gündən başlayaraq Bakı Dövlət Universitetində əməkdaşların vaksinasiyası həyata keçirilir.

TƏBİB Universitetin ərazisindəki poliklinikada səyyar vaksinasiya məntəqəsi yaradaraq 2 qeydiyyat, 2 müayinə, 2 vaksinasiya otağı ən zəruri tibbi ləvazimat və müvafiq şəraitlə təmin olunub. Vaksinasıyanı TƏBİB-in peşəkar həkim briqadası həyata keçirir.

BDU əməkdaşları peyvənd olunmaq üçün məntəqəyə müraciət edir, könüllü şəkildə məntəqəyə gələrək xüsusi karantin rejiminin tələblərinə ciddi riayət etməklə vaksinasiya olunurlar. Əməkdaşlar üçün bütün zəruri avadanlıq və şəraitlə, dezinfeksiyaedici məhlullarla təmin edilmiş gözləmə və istirahət otaqları yaradılmışdır.

BDU-nun birinci mərhələdə yaşı 65-dən çox olan professor-müəllim, inzibati və texniki heyət üzvləri, sonra isə digər yaş kateqoriyalarına aid əməkdaşları mərhələli şəkildə peyvənd olunublar.

bp şirkəti ölkəmizdə yalnız iqtisadi sferada deyil, həm də sosial sərmayələr sahəsində uğurlu layihələr həyata keçirir. Sosial mühitin, mədəniyyətin, ədəbiyyatın, xüsusilə də elm və təhsilin inkişafına dəstək göstərir. Təhsilin inkişafına yönəlmiş layihələri dəstəkləmək şirkətin sosial fəaliyyətində prioritet istiqamətlərdəndir. 2019-cu ildən etibarən şirkət dünyanın nüfuzlu universitetlərində istifadə olunan, məşhur alim və mütəxəssislərin hazırladığı dərslikləri Azərbaycan dilinə tərcümə və çap edərək ali məktəb kitabxanalarına hədiyyə etməklə universitetlərin dərsliklərlə təchizatına, tələbələrin ədəbiyyatla təmin olunmasına əvəzsiz töhfələr verir.

Mayın 24-də bp şirkətinin yeni çap etdiyi dərsliklərin – H.Lyun, B.L.Berq “Sosial elmlərdə keyfiyyət tədqiqat metodları”,

K.Armstrong “Marketingin əsasları”, F.S.Mişkin “Pul, bank və maliyyə bazarlarının iqtisadiyyatı”, C.Vivian “Kütləvi kommunikasiya mediası” kitablarının onlayn təqdimat mərasimi keçirilib. Təqdimat mərasimində bp şirkətinin Yaxın Şərq və Xəzər regionunda xarici əlaqələr və kommunikasiya üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli, təhsil nazirinin müavini Muxtar Məmmədov, Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayev, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin rektoru Ədalət Muradov, bp-nin Türkiyə regionunda xarici kommunikasiya və kampaniyalar üzrə meneceri Tamam Bayatlı, TEAS Press Nəşriyyat Evi MMC-nin təhsil layihələri meneceri Elmina Kazımzadə, Xəzər Universitetinin müəllimi-tərcüməçisi Humar Hüseynova və Xəzər Universitetinin tələbəsi, kitabların

BDU-nun rektoru Elçin Babayev bp şirkətinin kitab təqdimatında çıxış edib

Rektor çıxışında dünya iqtisadiyyatının nəhənglərindən olan nüfuzlu bp şirkətinin ötən əsrin 90-cı illərindən başlayaraq Azərbaycanda uğurlu fəaliyyət göstərdiyini deyib

oxucusu Elturan Ahlimanlı çıxış ediblər.

Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayev çıxışında dünya iqtisadiyyatının nəhənglərindən olan nüfuzlu bp şirkətinin ötən əsrin 90-cı illərindən başlayaraq Azərbaycanda uğurlu fəaliyyət göstərdiyini deyib. Rektor Elçin Babayev bildirib ki, bp şirkəti ardıcıl olaraq Ümummilli lider Heydər Əliyev və Prezident İlham Əliyevin ölkəmizin misilsiz inkişafına gətirib çıxaran iqtisadi siya-

sətinə, Azərbaycanın iqtisadiyyatının güclənməsinə və böyüməsinə öz töhfələrini verir. Şirkət Azərbaycanda təhsilin inkişafına, o cümlədən bir sıra akademik və elmi proqram və təşəbbüslərin həyata keçirilməsinə maddi dəstək göstərir. Eyni zamanda, ölkədə idmanın inkişafı və mədəni irsin təbliğinə dəstək, universitet tələbələrini və məzunların karyera inkişafına dəstək vermək üçün ciddi səylər göstərərək, “Education Azerbaijan” kimi beynəlxalq təhsil

sərgilərinin sponsorlarından da olub. Şirkətin nəşr etdirdiyi kitabları universitetlərin kitabxanalarına hədiyyə etməsinə təqdirəlayiq hal kimi qiymətləndirən Elçin Babayev bununla Azərbaycanlı tələbələrin dünyanın bilik və təcrübə xəzinəsindən yararlandığına diqqət çəkib. Rektor Elçin Babayev şirkətin Bakı Dövlət Universiteti ilə əməkdaşlıq əlaqələrindən bəhs edib, elmin və təhsilin inkişafına dəstək məqsədilə əməli addımlar atıldığını qeyd edib.

"Biologiyada elmi nailiyyətlər və çağırışlar" mövzusunda X Beynəlxalq elmi konfrans keçirilib

Mayın 6-da Bakı Dövlət Universitetində "Biologiyada elmi nailiyyətlər və çağırışlar" mövzusunda X Beynəlxalq onlayn elmi konfrans keçirilib.

Plenar iclası giriş sözü ilə BDU-nun elm və innovasiyalar üzrə prorektoru professor Hüseyn Məmmədov açaraq konfransın işinə uğurlar arzu edib.

AMEA Rəyasət Heyətinin üzvü, aqrar elmləri üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Afiq Məmmədov daxil olmuş məruzələr və bölmə iclasları barədə məlumat verib.

Daha sonra BDU-nun Ge-

netika kafedrasının doktorantı Əlizadə Şadər “Coğrafi uzaq pambıq genotiplərinin vilt xəstəliyinə davamlılığının tədqiqi”, II İohan Paul adına Lüblin Katolik Universitetinin, İvan Franko adına Drohobici Dövlət Pedaqoji Universitetinin professoru, tanınmış alim Taras Kavetski “Yeni polimer matrisalar və nanodaşıyıcılar əsasında hazırlanmış yüksək həssaslığa malik olan amperometrik fermentlərin ekoloji önəmi”, Moskva Dövlət Pedaqoji Universitetinin Perspektivli Tədqiqatlar İnstitutunun baş elmi işçisi, professor Renad Jdanov “Uzu-

nömürlülük: yaşlanmaya qarşı tövsiyələr”, Ukrayna-Azərbaycan Beynəlxalq Nanobiotexnoloji və Funksional Nanosistemlərin Tədqiqat və Təhsil Mərkəzinin əməkdaşı professor Əziz Eftexari “COVID-19 üçün yeni sensor texnologiyalar”, BDU-nun Biofizika və Biokimya kafedrasının doktorantı Günay Günəşova “Azərbaycanın Kəlbəcər və Salyan bölgələrindəki bəzi termal suların təcrid olunmuş termofil bakteriyaların tədqiqi” mövzusunda çıxış ediblər.

Konfrans öz işini bölmə iclasları ilə davam etdirib.

Jurnalistika fakültəsində magistr dissertasiyalarının ilkin müzakirələri başa çatıb

Mayın 6-da Jurnalistika fakültəsində tədris planlarında nəzərdə tutulan nəzəri və təcrübə hazırlığı tam yerinə yetirmiş və elmi-tədqiqat işini uğurla başa çatdırmış II kurs magistrantlarının dissertasiya işlərinin ilkin müzakirəsi keçirilib.

Magistrantlar - Lamiyə Süleymanlı, Sünbül Zalova, Xanım Cəfərova, Nigar Abbasova, Yetər Kərimova, Çin Xalq Respublikasından olan əcnəbi tələbələr Liu Xiaonan və Wang Weinin tədqiqat işi ətraflı müzakirə edilib və qiymətləndirilib.

Müzakirələrdə Jurnalistika fakültəsinin dekanı Vüqar Əliyev, kafedra müdirləri və fakültənin

Müzakirələrdə 3 kafedra üzrə 6 ixtisaslaşmada təhsil alan magistrantlar dissertasiya işlərinin ilkin müzakirələrini uğurla yekunlaşdırıb

professor-müəllim heyəti çıxış edərək pandemiya şəraitinə baxmayaraq magistrantların dissertasiya işlərini müfəssəl yazmaqlarını təqdirəlayiq hal hesab edib, elmi rəhbərlər və kafedralar tərəfindən tədqiqat işlərinə məsuliyyətli yanaşmanı yüksək qiymətləndiriblər.

BDU-nun müəllimi Nizami Gəncəvinin 880 illik yubileyi ilə bağlı müsabiqədə qalib olub

Şərqşünaslıq fakültəsinin dekan müavini Şahin Yusifli dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin 880 illik yubileyi ilə əlaqədar Almaniyə Federativ Respublikasının Azərbaycandakı səfirliyinin təşkil etdiyi müsabiqədə iştirak edib. Şahin Yusifli "Nizami Gəncəvi və Fridrix Şiller arasında poetik xətlər, ədəbi və bədii toxunuşlar" adlı məqaləsi ilə müsabiqənin qalibi olub.

“Nizami fəlsəfi irsi və müasirlik” mövzusunda tədbir

Mayın 4-də Sosial elmlər və psixologiya fakültəsində Nizami Gəncəvi ili çərçivəsində “Nizami fəlsəfi irsi və müasirlik” mövzusunda onlayn tədbir keçirilib.

Tədbirdə çıxış edən Fəlsəfə tarixi və mədəniyyətşünaslıq kafedrasının müdiri, professor Rəbiyyə Aslanova Şərq fəlsəfi fikir tarixinin formalaşmasında mühüm rol oynamış dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin əsərlərində fəlsəfi məqamlara diqqət çəkərək Nizami dühası haqqında məruzə ilə çıxış edib.

AMEA-nın Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun aparıcı elmi işçisi Zeynəddin Şabanov çıxışında Nizaminin əsərlərindəki vətənpərvərlik, mərhəmət və s. insani key-

fiyyətlərin tərənnümündən bəhs edib.

Fəlsəfə tarixi və mədəniyyətşünaslıq kafedrasının dosenti Səbirə Neymətzadə, kafedranın doktorantı Araz Əliyev və kafedranın II kurs magistrantı Elza Məmmədova Nizami sənətinin böyüklüyü və onun estetik idealının ülviliyinin sonrakı əsrlərdə də Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafına güclü təkan verməsindən, Nizami Gəncəvinin əsərlərindəki humanizm və demokratiya prinsiplərinin təkcə Azərbaycan deyil, bütövlükdə Yaxın və Orta Şərq, eləcə də bir sıra Qərb ədəbiyyatlarında bu meyllərin intişarına səbəb olmasından bəhs ediblər.

Tədbir bədii hissə ilə davam edib, tələbələr Nizami Gəncəvinin qəzəllərini səsləndiriblər.

Kimya fakültəsində “Nizami ili” çərçivəsində söz adamları ilə növbəti görüş

Mayın 6-da Kimya fakültəsində Tələbə Gənclər Təşkilatının təşəbbüsü ilə “Nizami ili” çərçivəsində söz adamları ilə görüş layihəsi davam edir. Kimya fakültəsinin dekan müavini Fuad Kərimli çıxış edərək yazıçı Vəris Yolçuyevə tələbələrin dəvətini qəbul etdiyi üçün öz minnətdarlığını bildirib, söz-sənət adamları ilə görüşlərin tələbələrin dünyagörüşünün formalaşmasına müsbət təsirdən bəhs edib.

Yazıçı, jurnalist, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, Rusiya Yazıçılar İttifaqının üzvü, Beynəlxalq Yazıçılar Gildiyasının üzvü, Əməkdar jurnalist Vəris Yolçuyev tələbələrə həyat və yaradıcılığı, gənclərin cəmiyyətimizdəki aparıcı mövqeyi haqqında ətraflı məlumat verib. Yazıçılıq sənəti ilə yanaşı, jurnalist peşəsinin incəliklərindən də söhbət açan V.Yolçuyev müasir Azərbaycan oxucusunun mütaliə maraqları haqqında dəyərli fikirlər söyləyib, öz tövsiyələrini verib.

Görüş tələbələrin çoxsaylı suallarının cavablandırılması ilə yekunlaşıb.

Mayın 26-da Universitetdə 28 may - Respublika Günü və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 103-cü ildönümünə həsr olunmuş Respublika elmi konfransı keçirilib.

Konfransın plenar iclasında BDU-nun rektoru Elçin Babayev çıxış edərək Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin xalqımızın müstəqillik tarixinin ən şanlı səhifələrindən biri olduğunu bildirdi. Qeyd edib ki, cəmi 23 ay yaşamasına baxmayaraq, respublika milli dövlətçilik sahəsində bir sıra zəruri tədbirlər həyata keçirməklə, Azərbaycanı beynəlxalq səviyyədə tanıtdırmağa nail olmuş, həyata keçirilən tədbirlərlə müstəqil dövlətçiliyimizin gələcək inkişaf yolunun müəyyənləşdirilməsi baxımından mühüm addımlar atmışdır.

BDU-da “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti tarixi tədqiqatlarda” mövzusunda Respublika elmi konfransı keçirilib

Konfrans 28 may - Respublika Günü və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 103-cü ildönümünə həsr olunub

Rektor AXC dövründə elm və təhsilin inkişafı sahəsində atılmış addımlar haqqında geniş məlumat verib, BDU-nun təsis olunmasından və onun milli kadrların hazırlanmasında əvəzsiz töhfələrindən bəhs edib. Bildirib ki, çox mürəkkəb və ziddiyyətli tarixi şəraitdə fəaliyyət göstərməsinə baxmayaraq, Xalq Cümhuriyyətinin əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri elm və təhsil siyasəti ilə bağlı olmuşdur. AXC hökumətinin bu sahədə həyata keçirdiyi siyasətin araşdırılması, ölkəmizdə elm və təhsilin inkişafı tarixinin öyrənilməsi baxımından müstəsna əhə-

miyyətə malikdir.

E.Babayev çıxışında bildirmişdir ki, xalqımızın Ümummilli lideri, müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu və memarı Heydər Əliyev Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin fəaliyyətinə yüksək qiymət vermiş, bu tarixi hadisənin xalqımızın taleyində müstəsna rol oynadığını qeyd etmişdir. Ulu Öndər Heydər Əliyev hələ ölkəmiz müstəqilliyini əldə etməmişdən öncə böyük cəsarət nümayiş etdirərək AXC-nin dövlət rəmzlərini - üçrəngli bayrağımızı və gerbimizi Naxçıvan Muxtar Respubli-

kasının dövlət rəmzləri kimi təsdiq etdirmişdir. Bu, olduqca qətiyyətli və uzaqgörən bir addım idi.

Daha sonra BDU-nun Ümumi dilçilik kafedrasının müdiri, Milli Məclisinin deputatı Nizami Cəfərov “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin dil siyasəti”, Milli Məclisin deputatı Cavid Osmanov “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin idarəetmə sistemi”, BDU-nun Azərbaycan tarixi (humanitar) fakültələr üzrə) kafedrasının müdiri Azad Rzayev “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Azərbaycan tarixində yeri

və rolu”, BDU-nun Dövlət və hüquq nəzəriyyəsi və tarixi kafedrasının professoru Xəyyam İsmayılov “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin hüquq sisteminin inkişafı məsələləri”, BDU-nun Beynəlxalq münasibətlər kafedrasının müəllimi Eldar Cəfərov “Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin beynəlxalq münasibətlərdə uğurları” mövzusunda məruzə ilə çıxış ediblər.

Plenar iclasla 500-dən artıq iştirakçı qatılıb.

Konfrans öz işini bölmə iclaslarında davam etdirib.

“ASAN Könüllüləri” Təşkilatının təşkilatçılığı ilə Gənclər Simpoziumu keçirilib

Mayın 18-də tarixində Bakı Dövlət Universitetində (BDU) “ASAN Könüllüləri” Təşkilatının təşkilatçılığı, Bakı Dövlət Universitetinin tərəfdaşlığı ilə Heydər Əliyevin anadan olmasının 98-ci ildönümünə həsr edilmiş Gənclər Simpoziumu keçirilib.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin sədri Ülvi Mehdiyev, Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayev, Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondunun icraçı direktoru Fərid Cəfərov, “ASAN Könüllüləri” Təşkilatının sədri Emiliya Bayramova çıxış ediblər.

Simpoziumun məqsədi dövlətçiliyin daha geniş təbliğ olunması, gənclərin davamlı inkişafı-

nın təmin edilməsi, Ümummilli Liderin həyatı və fəaliyyəti haqqında gənclərin araşdırmalara sövq edilməsidir.

Sonda Münsiflər heyəti işti-

raqçılar arasında “Ən yaxşı nətiq”, “Ən yaxşı məqalə” nominasiyaları üzrə qalibləri elan edib. Qaliblər və iştirakçılar təltif edilib.

“Ulu öndər müasir Azərbaycanın qurucusudur” adlı məqalə müsabiqəsinin qalibi məlum olub

Bakı Dövlət Universitetinin tələbəsi Nigar Abbasova YAP Yasamal rayon təşkilatının keçirdiyi “Ulu öndər müasir Azərbaycanın qurucusudur” adlı məqalə müsabiqəsinin qalibi olub.

YAP Yasamal rayon təşkilatının sədri Tağı Əhmədovun sədrlik etdiyi müsabiqə komissiyası ən yaxşı 3 məqaləni mükafatlandırılıb. Müsabiqədə birinci yeri BDU-nun Tarix fakültəsinin III kurs tələbəsi Nigar Abbasova, ikinci yeri AzMiU-nun II kurs tə-

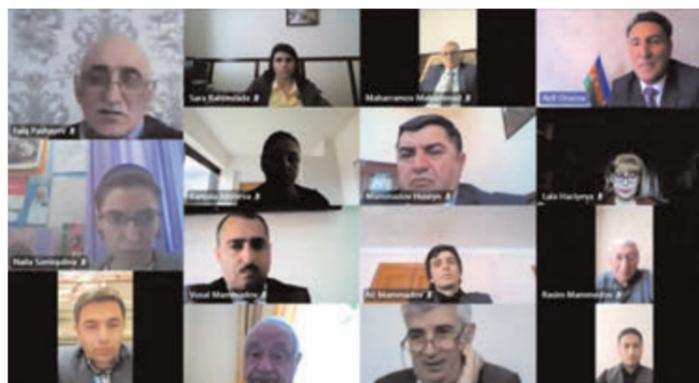
ləbəsi Suğra Kərimova, üçüncü yeri isə AZTU-nun IV kurs tələbəsi Amin Mamedov qazanıb. Qaliblərə Fəxri Fərman və pul mükafatları təqdim edilib. Əlavə edək ki, müsabiqəyə 100-ə yaxın məqalə qəbul olunub.

“Gələcəyin alimləri” mövzusunda tələbələrin Respublika elmi konfransı keçirilib

Mayın 3-də Fizika fakültəsində Tələbə Elmi Cəmiyyətinin təşkilatçılığı ilə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 98-ci ildönümünə həsr olunmuş “Gələcəyin alimləri” mövzusunda tələbələrin VI Respublika elmi konfransı keçirilib. 2015-ci ildən başlayaraq keçirilən konfransın əsas məqsədi tələbələrə elmi araşdırmalara təşviq etməkdir.

Konfransın moderatoru Fizika fakültəsi Tələbə Elmi Cəmiyyətinin elmi rəhbəri Arif Orucov daxil olmuş məruzələr və bölmə iclasları barədə məlumat verib.

Konfransda çıxış edən BDU-nun rektoru Elçin Babayev konfransın təşkili, tədqiqat mövzularının seçilməsi və digər məsələlərlə bağlı fikirlərini bildirib və

belə konfransların keçirilməsində müasir yanaşmaların tətbiqinin zəruri olduğunu diqqətə çatdırıb. Ümumilikdə 97 iştirakçının qatıldığı konfransın plenar iclasında Fizika fakültəsinin 4-cü kurs tələbəsi Hüseyin Məmmədov “Neylon və strukturlaşdırılmış silikon əsasında triboelektrik generator-

lar”, 3-cü kurs tələbəsi Aytac Süleymanlı “Atomic orbitals of oxygen atom” (Oksigen atomunun atom orbitalları) və 2-ci kurs tələbəsi Əli Məmmədov “Zəif elektrik siqnallarının xarakterinin və dəyişmə qanunlarının öyrənilməsi” mövzularında məruzələrlə çıxış ediblər.

BDU tələbələri və jurnalistlər üçün təlim

Təlimdə Bakı Dövlət Universitetinin Jurnalistika fakültəsinin magistratura səviyyəsində oxuyan tələbələr və təhsil sahəsindən yazan media nümayəndələri iştirak ediblər.

Mayın 31-də Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə ixtisaslaşdırma təlimi keçirilib.

Təlimdə startap ekosistem təmsilçisi Məmməd Kərim “Rəqəmsal media: yeni trendlər” və telejurnalist Xəyal Tağıyev “İxtisaslaşmış jurnalistika: müasir mediada onun yeri” mövzularında çıxışlar ediblər.

Rəqəmsallaşmanın həyatın bütün aspektlərini əhatə etdiyini diqqətə çatdıran Məmməd Kərim bildirib ki, rəqəmsal media üzərindən auditoriya toplamaq im-

kanları daha böyükdür. İndi internet “məlumat daşıyıcısı” anlayışını tamamilə dəyişib və demək olar ki, hər kəs onlayn kanallar vasitəsilə məlumat ötürür. Zamanla vərdislər də dəyişir.

Daha sonra çıxış edən Xəyal Tağıyev təlim iştirakçıları ilə öz təcrübəsini bölüşüb. Xəyal Tağıyev jurnalistikanın qaydalarından, jurnalist peşəkarlığından və ixtisaslaşmış jurnalistikanın əhəmiyyətindən danışdı. Sonda təlim iştirakçılarına maraqlandıran suallar cavablandırıldı.

Mayın 5-də Bakı Dövlət Universitetində təhsil alan əcnəbi tələbələr 44 günlük Vətən Müharibəsinin məntiqi yekununu əks etdirən Hərbi qənimətlər parkına səfər ediblər. Əcnəbi tələbələrin səfəri Təhsil Nazirliyi və "Study in Azerbaijan" tərəfindən təşkil olunan tədbirlər çərçivəsində baş tutub. BDU-da təhsil alan əcnəbi tələbələr hərbi qənimətlərə baxış keçirtməklə yanaşı, Ermənistanın Azərbaycana qarşı illərboyu apardığı işğalçılıq və soyqırım siyasəti, münafiqənin tarixi, 44 günlük Vətən Müharibəsinin gedişi və yekunları, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi və təşkilatçılığı ilə işğaldan azad olunmuş ərazilərin müasir standartlara uyğun bərpa-sı, bölgədə sülhün əhəmiyyəti və "Böyük Qayıdış" haqqında da geniş məlumatlandırılıblar.

Səfər çərçivəsində 44 günlük Vətən müharibəsində əldə edil-

BDU-nun əcnəbi tələbələri Hərbi Qənimətlər Parkında olub

miş şanlı qələbə barədə məlumat verilib. Ermənilərin qoyub qaçdığı atıcı silahlar, ağır texnikalar, raket kompleksləri, hərbi nəqliyyatlar və digər sursatlar qənimətlər sırasında olduğu vurğulanıb.

Qeyd edək ki, Hərbi Qənimətlər Parkında İkinci Qarabağ

müharibəsi zamanı qənimət götürülən hərbi texnikanın bir qismi, ümumilikdə 300-dən çox eksponat, o cümlədən 150-dək ağır texnika, tanklar, döyüş maşınları, artilleriya qurğuları, zenit-raket kompleksləri, atıcı silahlar, hərbi nəqliyyat sərgilənir.

Ömər Xəyyamın anadan olmasının 890 illiyi münasibəti ilə dəyirmi masa keçirilib

Mayın 19-da Şərqsünaslıq fakültəsində dahi şair, filosof və astronom Ömər Xəyyamın anadan olmasının 890 illiyi münasibəti ilə onlayn dəyirmi masa keçirilib.

Dəyirmi masada İran filologiyası kafedrasının müdiri professor Mehdi Kazımov dünyada tanınmış dahi filosof, astronom, riyaziyyatçı və şair Ömər Xəyyamın həyat və yaradıcılığında bəhs edib, şairin orijinal rübailərində istinad edərək şeirlərinin obrazlar sistemi, forma və məzmun xüsusiyyətləri, ideoloji əsasları, dünya dillərinə tərcüməsi barədə geniş məruzə ilə çıxış edib.

Dosentlər Nüşabə Əlizadə və Bilqeyis Quliyeva çıxışlarında Ömər Xəyyam haqqında ərəb və fars dillərində təzkirələrdə Xəyyam barədə olan məlumatlar, onun elmi fəaliyyəti, İsfahan

rəsədxanasında gördüyü işlər, şeirlərində olan ictimai etiraz, din və elmə olan yanaşması barədə məlumat veriblər.

Şərqsünaslıq fakültəsinin dekan müavini Şahin Yusifli Ömər Xəyyamla bağlı olan ədəbi və elmi ictimaiyyətə çox az məlum olan bəzi məsələlər, əfsanələr haqqında danışdı, Xəyyamın şəxsiyyəti barədə məlumatları iştirakçılarla bölüşüb.

Dosent Əsmətxanım Məmmədova Ömər Xəyyamın şeirlərinin dil xüsusiyyətləri, burada istifadə olunan leksik fiqurlarda izlənilən fonetik hadisələr, Xəyyamın əsərlərində ədəbi dilin mükəmməlliyi və sadəliyinə diqqət çəkib.

Sonda fakültənin tələbələri Ömər Xəyyamın orijinal rübailərini səsləndiriblər.

BDU-nun tələbələri "Koreyaşünaslıq üzrə III viktorina" müsabiqəsində qalib gəliblər

Mayın 11-də Azərbaycan Dillər Universitetinin (ADU) Koreya Araşdırmalar Mərkəzi və Koreyaşünaslıq Akademiyasının təşkilatçılığı ilə "Koreyaşünaslıq üzrə III viktorina" müsabiqəsi keçirilib. Viktorinada Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dil-

lər Universiteti, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti və s. ali məktəblərin tələbələri iştirak edib.

Viktorina iki mərhələdə təşkil olunub. Birinci turu uğurla başa vuran 10 tələbə final mərhələsin-

də mübarizə aparıb. BDU-nun Şərqsünaslıq fakültəsinin Koreya üzrə regionşünaslıq ixtisasının III kurs tələbələri – Nuranə Abbasova II yerə, Nigar Bəkirova III yerə layiq görülərək, sertifikat və pul mükafatı ilə təltif olunublar.

BDU elmmetrik göstəricilərinə görə Azərbaycan universitetləri arasında yenə liderdir

Clarivate Analytics beynəlxalq informasiya agentliyinin rəsmi məlumatına əsasən BDU-nun əməkdaşları, doktorantları və tələbələri tərəfindən bu agentliyin "Web of Science" bazasına daxil olan dərğilərdə artıq 3201 elmi əsər nəşr edilib. Bu əsərlərə 15292 dəfə istinad edilib. BDU-nun h-indeksi (h - indeksi və ya Hirş indeksi alimlərin, elmi təşkilatın fəaliyyətinin elmi məqalələr və həmin məqalələrə istinada görə kəmiyyət göstəricisidir) 46-ya (bu o deməkdir ki, bu bazaya daxil olan dərğilərdə nəşr edilmiş 46 elmi əsərin hər birinə ən azı 46 dəfə istinad edilib), hər bir əsərə edilən istinadların orta sayı isə 4,78-ə qədər yüksəlib. Onu da qeyd edək ki, 2016-cı ilin sonunda BDU-nun h-indeksi 29-a bərabər olmuşdur.

Qeyd edək ki, həm dərc edilən elmi əsərlərin sayı, həm də onlara edilən istinadların sayı xüsusilə son illər sürətlə artır. Belə ki, təkcə 2020-ci ildə "Web of Science" bazasına daxil olan dərğilərdə BDU tərəfindən 393 əsər nəşr edilib ki, bu da 2016-cı ildə nəşr edilən əsərlərin sayından 1.8 dəfə çoxdur. 2020-ci ildə BDU əməkdaşları, doktorantları və tələbələri tərəfindən nəşr edilən əsərlərə 3161

dəfə istinad edilib ki, bu da 2016-cı ildə edilən istinadların sayından 3 dəfə çoxdur. Həmçinin 2021-ci ilin ilk 5 ayı ərzində "Web of Science" bazasına daxil olan dərğilərdə BDU tərəfindən 78 elmi əsər nəşr edilib və nəşr edilən əsərlərə 1325 dəfə istinad edilib.

2020-ci ildə bütövlükdə Azərbaycan üzrə "Web of Science" bazasına daxil olan dərğilərdə dərc olunmuş 1943 elmi əsərdən 393 əsər BDU əməkdaşlarına aiddir. "Clarivate Analytics" şirkətinin "InCites" qiymətləndirmə sisteminin nəticələrinə əsasən 2016-2020-ci illər ərzində bütövlükdə Azərbaycan üzrə dərc olunmuş elmi əsərlər içərisində BDU-nun payı 19% və Azərbaycan Respublikasındakı bütün universitetlər üzrə dərc olunmuş elmi əsərlərdə isə 43% təşkil edir. Həm struktur islahatlarının aparılması, həm də prioritet istiqamətlərin dəqiqləşdirilməsi 2020-ci ildə, COVID-19 pandemiyasının yaratdığı çətinliklərə baxmayaraq, elmi nəticələrin keyfiyyətinin kifayət qədər artmasına səbəb olmuşdur. Belə ki, BDU əməkdaşlarının 2020-ci ildə Q1 və Q2 kvartil kateqoriyalı jurnallarda dərc etdirdiyi elmi məqalələrin sayı 2016-cı ilə müqayisədə 1.3 dəfə artmışdır.

Jurnalistika fakültəsində TEC-in növbəti elmi seminarı keçirilib

Jurnalistika fakültəsində Tələbə Elmi Cəmiyyətinin (TEC) təşkilatçılığı ilə növbəti elmi seminar keçirilib. Seminarı giriş sözü ilə açan fakültə TEC-in elmi rəhbəri, Beynəlxalq jurnalistika və informasiya siyasəti kafedrasının dosenti Vəfa İsgəndərova elmi seminarın mövzusu və məruzəçisi ilə bağlı iştirakçıları məlumatlandırıb.

Fakültənin ingilis bölməsində təhsil alan üçüncü kurs tələbəsi Nəzrin Beydiyeva "Müasir dövrdə araşdırma jurnalistikasının problemləri" mövzusunda təqdimatla çıxış edib. Məruzəçi araşdırma jurnalistikasının yaranma tarixi, inkişaf meylləri, eyni zamanda müasir dövrdə jurnalistlər üçün yaranmış əsas problemlərdən bəhs edib.

Daha sonra Jurnalistika fakültəsi TEC sədri Ruhiyə Balakışiyeva çıxış edərək növbəti tədris ilində TEC-in təşkilatçılığı ilə fərqli formatda keçirilməsi planlaşdırılan elmi seminarlar, debatlar, simpoziumlar və digər tədbirlər haqqında məlumat verib.

Sonda tələbələrin sualları əsasında diskussiya aparılıb.

Buraxılışa məsul:

Afaq Sadiqova

Redaksiya heyəti:

Əliş Ağamirzəyev
Vüqar Əliyev
Cahangir Məmmədli
Həmid Vəliyev
Allahverdi Məmmədli
Nəsir Əhmədli

Dizayn - tərtibat:

Aynur Qurbanqızı

Bakı Dövlət Universitetinin mətbəəsində çap olunmuşdur.

Çapa imzalanıb:

31.05.2021

Tiraj: 1000 nüsxə

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəlliflərin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Dərc olunan məqalələrin mətninə görə redaksiya məsuliyyət daşımır.